

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN

**Kỷ niệm 100 năm xây dựng và phát triển thành phố Nha Trang (1924 - 2024),
15 năm Nha Trang được công nhận là đô thị loại I trực thuộc tỉnh Khánh Hòa
(22/4/2009 - 22/4/2024)**

*(Ban hành kèm theo Hướng dẫn số 47 -HD/BTGTU, ngày 04 /01/2024
của Ban Tuyên giáo Thành ủy Nha Trang)*

LỜI GIỚI THIỆU

Nha Trang - thành phố bên bờ Biển Đông, là đô thị loại I của tỉnh Khánh Hòa. Trải qua bao thăng trầm, biến động của lịch sử, từ một làng chài nhỏ bé, đơn sơ bên bờ sông Cái, đến nay Nha Trang đã vươn mình trở thành đô thị năng động của khu vực Nam Trung Bộ và Tây Nguyên.

Ngày 30/4/1924, vua Khải Định ra đạo dụ thành lập thị trấn Nha Trang và được Toàn quyền Đông Dương chuẩn y vào ngày 11/6/1924. Lúc hình thành, thị trấn Nha Trang có 4 làng: Xương Huân, Phương Câu, Vạn Thạnh, Phương Sài.

Ngày 15/3/1944, vua Bảo Đại ra đạo dụ nâng thị trấn Nha Trang lên thành thị xã và được Toàn quyền Đông Dương chuẩn y ngày 22/6/1944.

Ngày 30/3/1977, Hội đồng Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (nay là Chính phủ) đã ban hành Quyết định số 391-CP/QĐ về “*Quyết định nâng thị xã Nha Trang lên thành thành phố Nha Trang trực thuộc tỉnh Phú Khánh (nay là tỉnh Khánh Hòa)*”. Sau 32 năm được nâng cấp lên thành phố, ngày 22/4/2009 Thủ tướng Chính phủ có Quyết định số 518/QĐ-TTg công nhận thành phố Nha Trang là đô thị loại I trực thuộc tỉnh Khánh Hòa, mở ra cơ hội mới cho sự phát triển toàn diện của thành phố.

Trải qua 100 năm xây dựng và phát triển, sau 15 năm được công nhận là đô thị loại I trực thuộc tỉnh, với tinh thần đoàn kết, năng động, sáng tạo và khát vọng vươn lên, Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân thành phố Nha Trang đã nỗ lực phấn đấu không ngừng, phát huy tiềm năng, lợi thế, vượt qua mọi khó khăn, thách thức, xây dựng và phát triển thành phố đạt nhiều thành tựu quan trọng trên tất cả các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, quốc phòng, an ninh.

Ngày 28/01/2022, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 09-NQ/TW về *xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*, trong đó đề ra mục tiêu xây dựng và phát triển thành phố Nha Trang là đô thị hạt nhân, một trong 3 vùng kinh tế - xã hội trọng điểm của tỉnh. Đây là mục tiêu, động lực, đồng thời là nhiệm vụ chính trị rất quan trọng, có ý nghĩa nhiều mặt đối với Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân thành phố Nha Trang.

Với lợi thế về vị trí địa lý và cảnh quan thiên nhiên tươi đẹp, với vai trò chiến lược về quốc phòng - an ninh của thành phố, Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân Nha Trang sẽ không ngừng phát huy tinh thần đoàn kết, năng động, sáng tạo, ý chí quyết tâm, khát vọng, tranh thủ mọi nguồn lực để xây dựng thành phố Nha Trang trở thành đô thị hạt nhân, là trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, khoa học - giáo dục của tỉnh, là thành phố chuyên tổ chức các sự kiện quốc gia và quốc tế..., góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ Nghị quyết số 09-NQ/TW của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 đã đề ra.

BAN TUYÊN GIÁO THÀNH ỦY NHA TRANG

I. KHÁI QUÁT ĐẶC ĐIỂM VÙNG ĐẤT, CON NGƯỜI NHA TRANG

Nha Trang - thành phố bên bờ Biển Đông, là đô thị loại I trực thuộc tỉnh Khánh Hòa, là trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, khoa học - giáo dục của tỉnh.

Nhờ vị trí địa lý thuận lợi, cảnh quan thiên nhiên tươi đẹp mà Nha Trang đã có một sức hút kỳ lạ đối với những ai từng đặt chân đến vùng đất này, như nhà thơ Sóng Hồng từng viết:

“Đẹp thay non nước Nha Trang

Người đi hồn vẫn mơ màng đâu đây”

Nha Trang nằm trên trục giao thông quan trọng của quốc gia theo hướng Bắc - Nam và Đông - Tây, bao gồm đường bộ, đường sắt, đường biển, đường hàng không. Đặc biệt Nha Trang rất gần cảng Cam Ranh - một trong ba cảng biển có điều kiện tự nhiên thuận lợi bậc nhất thế giới.

Nha Trang có diện tích tự nhiên khoảng 252km², bờ biển dài 43km; vịnh Nha Trang là một trong những vịnh biển đẹp nhất thế giới gồm 19 hòn đảo lớn nhỏ nằm rải rác xa gần tạo nên cảnh quan vừa hùng vĩ, vừa thơ mộng, là một trong những điểm tham quan kỳ thú, hấp dẫn trên bản đồ du lịch trong nước và quốc tế.

Dưới góc nhìn của các nhà địa lý xưa, Nha Trang được coi là vùng đất lạ, quý hiếm, bởi có *“Tứ thủy triều quy, Tứ thú tụ”*, nghĩa là bốn mặt có nước bao bọc và có bốn quả núi mang hình bốn con thú tụ về. Chính sự đa dạng về địa hình giữa đồng bằng, đồi núi và các đảo đã tạo cho Nha Trang những danh lam thắng cảnh tuyệt đẹp. Hệ thống các đảo trong vịnh Nha Trang rất đa dạng, với nhiều đảo lớn nhỏ như Hòn Tre, Hòn Mun, Hòn Tằm... Những hòn đảo này cũng là nơi cư trú và làm tổ của loài chim yến. Tổ yến chính là một trong những đặc sản nổi tiếng của Nha Trang nói riêng và Khánh Hòa nói chung, rất bổ dưỡng cho sức khỏe, có giá trị kinh tế rất cao, Yến Sào Nha Trang - Khánh Hòa là một món quà của thiên nhiên vô cùng quý giá, rất được du khách trong và ngoài nước ưu chuộng.

Đất lành chim đậu, từ đầu thế kỷ XVII, bên những dòng sông thuộc địa phận Nha Trang đã có nhiều đoàn người đến khai khẩn và sinh sống. Năm tháng dần qua, từ một làng chài ven biển với dân cư thưa thớt, người dân khắp nơi tụ hội về vùng đất Nha Trang cùng nhau chung sống đoàn kết, trong lao động thì cần cù, sáng tạo; trong quan hệ xã hội thì hiền hòa, chân thật; trong phòng chống thiên tai, dịch bệnh thì tương thân, tương ái; trong chiến đấu thì dũng cảm, kiên cường... Những phẩm chất tốt đẹp đó qua thời gian đã dần trở thành nét văn hóa đặc trưng trong cốt cách con người Nha Trang. Theo thống kê, tính đến cuối năm 2022, dân số trung bình toàn thành phố là 430.065 người (nam 212.314 người, nữ 217.751 người), trong đó dân số thành thị là 291.167 người (chiếm 67,7%), dân số nông thôn là 138.898 người (chiếm 32,3%).

Trong quá trình xây dựng và phát triển thành phố, các thế hệ người dân Nha Trang đã kế thừa và phát triển di sản văn hóa vật thể vô cùng quý giá, đó là các công trình kiến trúc độc đáo, những di tích lịch sử văn hóa có giá trị vẫn còn tồn tại đến ngày nay như: Tháp Bà Ponagar, Chùa Long Sơn, Nhà thờ Chánh tòa Nha Trang (nhà thờ Núi), Đền Hùng Vương, Đền Trần Hưng Đạo... Song song với đó là những di sản văn hóa phi vật thể rất đặc sắc, thể hiện tâm tư, tính cách, lối sống của con người Nha Trang, đó là những lễ hội dân gian mà tiêu biểu là lễ hội Tháp Bà, lễ hội Cầu Ngư...

Từ vùng đất hoang sơ, nhờ sức lao động bền bỉ, kiên cường của biết bao thế hệ đã dần biến đổi vùng đất “lau lách” (như cách gọi và hiểu của người tiền cư) trở thành một Nha Trang tươi đẹp ngày nay với vô số sản vật trù phú, nhiều danh lam thắng cảnh nổi tiếng thu hút du khách muôn phương. Không chỉ hấp dẫn bởi thiên nhiên kỳ thú mà Nha Trang ngày nay đã phát triển khang trang với mạng lưới hạ tầng kỹ thuật đồng bộ, hài hòa với không gian đô thị cùng sự thân thiện, cởi mở, hiếu khách của người dân vùng đất này.

Do lợi thế về vị trí địa lý và tài nguyên thiên nhiên, nguồn lực, yếu tố lịch sử, văn hóa truyền thống, Nha Trang được xác định là một trong những trung tâm du lịch biển đảo, du lịch sinh thái - văn hóa quốc gia trên bản đồ du lịch trong nước và quốc tế, góp phần quan trọng thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của thành phố Nha Trang nói riêng và của tỉnh Khánh Hòa nói chung trong tương lai gần.

II. LỊCH SỬ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN THÀNH PHỐ NHA TRANG

Trước năm 1924, vùng đất mang địa giới hành chính Nha Trang ngày nay vẫn còn là một vùng đất khá hoang sơ, dân cư thưa thớt thuộc huyện Vĩnh Xương, tỉnh Khánh Hòa. Đến đầu thế kỷ XX, sau khi chiếm được tỉnh Khánh Hòa, thực dân Pháp cho mở mang hệ thống giao thông đường sắt, đường bộ, đồng thời cho xây dựng những công trình có tính chất đô thị ở đây, diện mạo vùng đất Nha Trang bắt đầu thay đổi.

Trước sự phát triển đó, ngày 30/4/1924, vua Khải Định ra Đạo dụ thành lập thị trấn Nha Trang trực thuộc tỉnh Khánh Hòa - vùng đất thuộc hạ nguồn sông Cái, tiếp giáp với biển Đông. Đạo dụ này được Toàn quyền Đông Dương chuẩn y vào ngày 11/6/1924. Lúc hình thành, thị trấn Nha Trang có 4 làng: Xương Huân, Phương Câu, Vạn Thạnh, Phương Sài. 20 năm sau, ngày 15/3/1944, vua Bảo Đại ra Đạo dụ lấy thêm phần đất của làng Phước Hải thuộc huyện Vĩnh Xương và đổi làng thành phường, nâng thị trấn Nha Trang lên thành thị xã. Đạo dụ này được Toàn quyền Đông Dương chuẩn y theo Nghị định ngày 22/6/1944. Thị xã Nha Trang lúc này

gồm có 5 phường: Phường đệ nhất Xương Huân, phường đệ nhị Phương Câu, phường đệ tam Vạn Thạnh, phường đệ tứ Phương Sài và phường đệ ngũ Phước Hải.

Sau ngày 9/3/1945, phát xít Nhật đảo chính Pháp cho chuyển cơ quan hành chính tỉnh Khánh Hòa về Nha Trang, tách phần đất Diên Khánh ngày nay ra khỏi huyện Vĩnh Xương. Huyện Vĩnh Xương còn lại phần đất của phường Vĩnh Nguyên, Vĩnh Trường, Vĩnh Hải và các xã ngoại thành Nha Trang hiện nay, toàn huyện chia làm 2 tổng Sơn Hà và Xương Hà.

2 năm sau Hiệp định Giơnevơ - 1954, với Đạo dụ số 50, ngày 28/8/1956, chính quyền Ngô Đình Diệm bãi bỏ quy chế thị xã, tách Nha Trang thành 2 xã: Nha Trang Đông và Nha Trang Tây thuộc quận Vĩnh Xương.

Ngày 20/7/1970, tiếp tục tách 2 xã Nha Trang Đông và Nha Trang Tây ra khỏi Vĩnh Xương và lấy thêm các xã: Vĩnh Phước, Vĩnh Hải, các ấp Vĩnh Xuân xã Vĩnh Thái, Vĩnh Diêm Hạ xã Vĩnh Hiệp, ấp Ngọc Hội, Ngọc Thảo, Lư Cầm xã Vĩnh Ngọc của quận Vĩnh Xương để thành lập thị xã Nha Trang. Về cơ cấu hành chính, Nha Trang lúc bấy giờ có 2 khu phố với 43 khóm.

Đến năm 1972, Nha Trang được chia thành 2 quận, khu phố đổi thành phường và khóm. Quận Một gồm 5 phường: Vĩnh Hải, Vĩnh Phước, Ngọc Hiệp, Vạn Thạnh, Duy Tân (Xương Huân cũ); Quận Hai gồm có 6 phường: Phương Sài, Tân Phước, Tân Lập, Phước Hải, Vĩnh Trường, Vĩnh Nguyên.

Ngày 02/4/1975, Nha Trang - Khánh Hòa được giải phóng. Ngày 06/4/1975, Ủy ban Quân quản tỉnh Khánh Hòa quyết định tách Nha Trang thành 3 đơn vị hành chính: Quận I, quận II và quận Vĩnh Xương. Tháng 9/1975, Ủy ban nhân dân cách mạng tỉnh Khánh Hòa hợp nhất Quận I và Quận II thành thị xã Nha Trang.

Sau ngày giải phóng, tháng 11/1975, theo quyết định của Chính phủ nước Việt Nam dân chủ cộng hòa, hai tỉnh Phú Yên và Khánh Hòa hợp nhất thành tỉnh Phú Khánh, lấy Nha Trang làm tỉnh lỵ.

Ngày 30/3/1977, Hội đồng Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (nay là Chính phủ) đã ban hành Quyết định số 391-QĐ/CP về "*Quyết định nâng thị xã Nha Trang lên thành thành phố Nha Trang trực thuộc tỉnh Phú Khánh (nay là tỉnh Khánh Hòa)*". Phần đất 7 xã của huyện Vĩnh Xương cũ trước đây là Vĩnh Thái, Vĩnh Ngọc, Vĩnh Hiệp, Vĩnh Lương, Vĩnh Trung, Vĩnh Thạnh, Vĩnh Phương được cắt ra khỏi huyện Khánh Xương để nhập vào thành phố Nha Trang.

Trước yêu cầu đổi mới đất nước, nhằm tạo điều kiện cho mỗi địa phương phát huy tiềm năng của mình, từ ngày 01/7/1989, theo quyết định của Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa VIII (kỳ họp thứ V), tỉnh Phú Khánh được chia thành 2 tỉnh Phú Yên và Khánh Hòa; thành phố Nha Trang trực thuộc tỉnh Khánh Hòa.

Ngày 22/4/2009, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 518/QĐ-TTg về “*Công nhận thành phố Nha Trang là đô thị loại I trực thuộc tỉnh Khánh Hòa*”. Đến nay, thành phố Nha Trang có 27 đơn vị hành chính gồm 19 phường và 8 xã.

Từ một làng chài nhỏ, hoang sơ, nhờ công sức của biết bao thế hệ, Nha Trang đã vươn mình trở thành một trong những đô thị năng động bậc nhất của khu vực Nam Trung Bộ và Tây Nguyên. Hiện nay, trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, dưới sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước, của Tỉnh ủy, UBND tỉnh Khánh Hòa, sự quyết tâm, nỗ lực của cả hệ thống chính trị thành phố, cộng đồng doanh nghiệp và người dân địa phương, Nha Trang đã có những bước chuyển mình mạnh mẽ; từ một đô thị trước đây là hậu cứ quan trọng của địch, chủ yếu sống bằng buôn bán, dịch vụ, kinh tế hoàn toàn lệ thuộc vào nước ngoài với ảnh hưởng nặng nề của chủ nghĩa thực dân mới, Nha Trang đã nhanh chóng vươn lên, xứng đáng là trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa, giáo dục, khoa học - kỹ thuật và du lịch của tỉnh Khánh Hòa. Với ý chí và khát vọng vươn tầm, thành phố Nha Trang đang nỗ lực từng ngày để phấn đấu hoàn thành thắng lợi mục tiêu trở thành đô thị hạt nhân, một trong ba vùng kinh tế - xã hội động lực, trọng yếu của tỉnh Khánh Hòa theo tinh thần Nghị quyết số 09-NQ/TW, ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị.

III. NHA TRANG QUA CHẶNG ĐƯỜNG 100 NĂM XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN (1924 – 2024)

1. Giai đoạn từ 1924 đến 1975

Nhìn thấy lợi thế và tầm quan trọng của vùng đất Nha Trang, thực dân Pháp đã tiến hành đầu tư xây dựng các cơ sở chính trị, kinh tế, xã hội để phục vụ việc chiếm đóng lâu dài; Pháp đã xây dựng ở Nha Trang các công trình cảng Cầu Đá để tiếp nhận vật tư nguyên liệu từ biển vào; nhà máy điện SIPEA, công ty ô tô của Pháp STACA; lập các Viện nghiên cứu như Viện Pasteur, Sở cá (Viện nghiên cứu biển), Sở bưu điện, Quận 3 đường sắt, Nhà đèn, Bệnh viện và xây dựng các công trình phục vụ cho du lịch, nghỉ mát như khách sạn Grand Hotel, Beau Rivage...; đồng thời cho đóng chân tại Nha Trang các cơ quan cai trị như: Tòa Công sứ, Tòa Giám binh và một số cơ quan khác.

Với việc triển khai một số cơ sở kinh tế - văn hóa, thực dân Pháp đã làm thay đổi cơ cấu xã hội Nha Trang. Bên cạnh tầng lớp nông dân, ngư dân, một bộ phận tiểu thương, tiểu chủ, trí thức, công chức nhỏ cũng được hình thành. Đội ngũ công nhân cũng bắt đầu phát triển, tuy số lượng không đông, trình độ văn hóa còn hạn chế, song tính chất vô sản giai cấp đã rõ nét, hầu hết họ là những nông dân, thợ thủ công, dân nghèo không còn tư liệu sản xuất phải vào làm thuê tại các cơ sở công nghiệp, giao thông vận tải..., bị chủ xưởng, nhà máy, xí nghiệp, công trường, đồn điền bóc lột, áp bức thậm tệ nên đời sống rất cơ cực.

Với tinh thần yêu nước, người dân Nha Trang đặc biệt là lớp thanh niên cấp

tiền đã sớm tiếp nhận tư tưởng Chủ nghĩa Mác - Lênin, tích cực tham gia cuộc vận động thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, từ đó một lòng tin Đảng, theo Đảng, sát cánh cùng nhân dân trong tỉnh và cả nước, góp phần viết nên trang sử oai hùng của dân tộc.

Từ khi Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời, mặc dù phải sống và đấu tranh trên một địa bàn khá phức tạp, là trung tâm đầu não về quân sự, chính trị của địch trong tỉnh, cán bộ, đảng viên và nhân dân Nha Trang luôn tin tưởng sắc son vào đường lối lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt của Đảng, cùng với toàn Đảng, toàn dân ta làm nên thắng lợi vĩ đại của Cách mạng Tháng Tám năm 1945, giành chính quyền cách mạng về tay nhân dân, lập ra Nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hòa, nay là Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Sau Cách mạng tháng Tám thành công, dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, thị xã Nha Trang tập trung xây dựng chính quyền dân chủ nhân dân, các tổ chức đoàn thể cách mạng, chuẩn bị mọi mặt để bước vào cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược. Ngày 23/10/1945, quân và dân Nha Trang - Khánh Hòa nổ súng kháng chiến mở đầu cuộc chiến đấu 101 ngày đêm “giam chân” bao vây quân xâm lược Pháp trên mặt trận Nha Trang, góp phần tạo điều kiện cho cả tỉnh và cả nước có thời gian chuẩn bị kháng chiến lâu dài. Ngày 15/10/1946, Nha Trang tổ chức Hội nghị thành lập chi bộ thị xã. Chi bộ thị xã Nha Trang ra đời đã đẩy mạnh phong trào đấu tranh chính trị của nhân dân, mà đỉnh cao là cuộc biểu tình ngày 30/10/1946 của nhân dân thị xã Nha Trang và vùng phụ cận Vĩnh Xương đòi thực dân Pháp phải thực hiện nghiêm chỉnh Hiệp định 6/3 và Tạm ước 14/9. Trong 9 năm trường kỳ kháng chiến chống Pháp, Nha Trang - Khánh Hòa thuộc vùng bị địch tạm chiếm đầy gian lao, ác liệt, dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, Thị ủy, quân và dân thị xã Nha Trang cùng quân, dân trong tỉnh xây dựng các chiến khu kháng chiến, phong trào du kích chiến tranh, bao vây, tiêu diệt sinh lực địch, góp phần cùng cả nước kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, quân và dân Nha Trang đã bền bỉ bám trụ địa bàn, đấu tranh chống chính sách “tố cộng”, “diệt cộng”, kiên quyết bảo toàn lực lượng cách mạng. Đã cùng với quân, dân trong tỉnh và chiến trường toàn miền đánh bại các chiến lược “chiến tranh đặc biệt”, “chiến tranh cục bộ”, “Việt Nam hóa chiến tranh” của đế quốc Mỹ. Đến năm 1975, khi thời cơ đến, quân và dân Nha Trang cùng Đảng bộ, chính quyền và nhân dân tỉnh Khánh Hòa phối hợp với bộ đội chủ lực tiến công và nổi dậy, giải phóng toàn tỉnh vào ngày 2/4/1975, góp phần vào đại thắng của chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Trong những năm kháng chiến chống Pháp và Mỹ, dưới chế độ cũ, kinh tế - xã hội thành phố Nha Trang chủ yếu là nhận viện trợ của nước ngoài. Công nghiệp

của Nha Trang và nông nghiệp ở Vĩnh Xương rất yếu, quy mô nhỏ, manh mún; ngư nghiệp không đáng kể; văn hóa truyền thống dân tộc bị lỗi sống lai căng lấn áp; nền tảng xã hội sa sút nặng nề; đời sống nhân dân còn rất nhiều khó khăn...; điều này đã gây nhiều khó khăn, thách thức cho chính quyền cách mạng khi tiếp quản thành phố sau ngày giải phóng.

2. Giai đoạn từ 1975 đến khi được nâng cấp lên thành phố (1977)

Sau giải phóng, tình hình chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội của Nha Trang hết sức khó khăn, phức tạp. Trước đây, Nha Trang là nơi tập trung các cơ quan đầu não của Mỹ - Ngụy và các thế lực phản động. Bên cạnh đó, tình trạng sản xuất gần như đình trệ, phụ thuộc hoàn toàn vào viện trợ của Mỹ, với 35% dân số tập trung cho các hoạt động dịch vụ, thương nghiệp; tệ nạn xã hội do hậu quả của chế độ cũ để lại hết sức nặng nề...

Đứng trước vô vàn khó khăn, thách thức, với quyết tâm cao xây dựng chính quyền ngày càng vững mạnh, Đảng bộ thị xã đã nỗ lực tập trung lãnh đạo ổn định an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, tổ chức cứu đói, chăm lo đời sống nhân dân, từng bước phát triển sản xuất, tìm hướng đi mới để phát triển kinh tế, đẩy mạnh cải tạo xã hội chủ nghĩa, thực hiện 3 nhiệm vụ cấp bách:

Một là, nhanh chóng củng cố hệ thống chính quyền nhân dân ở các cấp, phát huy mạnh mẽ và tôn trọng thật sự quyền làm chủ tập thể của nhân dân lao động. Xây dựng, kiện toàn bộ máy hành chính và bộ máy kinh tế của chính quyền, trấn áp bọn phản cách mạng, bảo đảm vững chắc an ninh chính trị và trật tự xã hội, quản lý tốt kinh tế, văn hóa, chăm lo đời sống của nhân dân, nhất là nhân dân lao động.

Hai là, đẩy mạnh khôi phục và phát triển sản xuất nông nghiệp, công nghiệp và tiểu thủ công nghiệp, cải tiến các hoạt động lưu thông phân phối, phát triển mạnh thương nghiệp XHCN, kiên quyết chống đầu cơ, tích trữ, ổn định thị trường, tiếp tục ổn định đời sống nhân dân.

Ba là, xóa bỏ giai cấp tư sản, xóa bỏ các tàn dư của giai cấp địa chủ phong kiến, giải quyết các vụ tranh chấp ruộng đất trong nội bộ nhân dân.

Sau khi tiếp quản đô thị và thực hiện 3 nhiệm vụ cấp bách, Đảng bộ và chính quyền các cấp của Nha Trang đã khẩn trương đề ra các biện pháp để mau chóng phục hồi sản xuất, ổn định đời sống nhân dân. Mặc dù tình hình thời kỳ này hết sức khó khăn và phức tạp, nhưng với quyết tâm cao, Đảng bộ và nhân dân Nha Trang đã nỗ lực phấn đấu không mệt mỏi nhằm đưa thị xã đi dần vào ổn định và phát triển vững chắc; tập trung xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh từ thị xã đến cơ sở, khôi phục và phát triển kinh tế sau chiến tranh, cải tạo và xây dựng quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa:

- Trong công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp, thương nghiệp đã xây dựng 01 cơ sở quốc doanh, 75 tổ hợp tác, 110 cơ sở sản xuất tư nhân, giải quyết công ăn việc làm cho 2.800 lao động, giá trị tổng sản lượng đạt 4.114.000 đồng (theo giá cố định năm 1970).

- Trong nông nghiệp khai hoang 400 ha ruộng đất, tăng từ 1 vụ lên 2 vụ lúa; phát động quần chúng đẩy mạnh công tác làm thủy lợi, chú trọng cải tạo đất đưa năng suất lúa lên 32,43 tạ/ha/vụ, sản lượng lương thực quy thóc đạt 10.730 tấn, tích cực phát triển chăn nuôi; sản lượng lương thực bình quân đầu người đối với thị xã là 48,7 kg/người.

- Ngành hải sản bắt đầu được phục hồi, đã tổ chức 2 tập đoàn đánh bắt (tập đoàn Đoàn kết và tập đoàn Thống nhất) với gần 1.000 ngư dân làm ăn tập thể. Năm 1976, sản lượng hải sản đạt 21.276 tấn, chế biến gần 2,5 triệu lít nước mắm, xuất khẩu 306 tấn hải sản.

- Công tác tài chính dần đi vào nền nếp, các nguồn thu đều đạt và vượt chỉ tiêu kế hoạch, vận động Nhân dân tham gia gửi tiền tiết kiệm, số dư năm 1976 đạt 2 triệu đồng.

- Các hoạt động cung cấp thông tin về chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đặc biệt trên lĩnh vực văn hóa - thông tin tuyên truyền được đẩy mạnh. Mạng lưới thông tin văn hóa được xây dựng đều khắp trong thị xã: 17 Ban văn hóa thông tin phường, 83 tổ thông tin văn hóa ở khóm. Năm 1976, thành lập Thư viện thị xã Nha Trang. Xây dựng đời sống văn hóa mới cổ vũ nếp sống bình dị, yêu lao động của người dân thị xã. Công tác thông tin tuyên truyền được chú trọng và tiến hành thường xuyên ở khắp nơi.

- Công tác giáo dục được đặc biệt quan tâm và đạt được thành quả quan trọng: Nha Trang phân cấp quản lý ngành bổ túc văn hóa, giáo dục mầm non và cấp I. Năm 1976 - 1977 số lớp và số học sinh ở bậc tiểu học tăng lên, phong trào bổ túc văn hóa phát triển mạnh, tổng số học sinh là 52.858 em; lực lượng giáo viên và thanh niên học sinh Nha Trang còn giúp cho các huyện trong tỉnh thực hiện công tác xóa mù chữ.

- Ngành y tế thị xã được quan tâm củng cố và không ngừng phát triển, lực lượng bác sĩ, y sĩ của thị xã đã tăng lên đáng kể, các tuyến y tế cơ sở được xây dựng và ổn định ở 17 xã, phường; tổ chức được 17 trạm xá phường và 6 phòng khám bệnh khu vực và 01 nhà hộ sinh. Trong 2 năm 1975 - 1976, đã khám và điều trị cho hàng vạn lượt người.

- Các hoạt động xã hội có sự chuyển biến, đã tổ chức 01 trại cứu tế cho 200 người tàn tật và già yếu, lập hồ sơ cho các gia đình liệt sĩ, thương binh, tổ chức đi

tìm hài cốt liệt sĩ, trợ cấp khó khăn cho gần 100 gia đình liệt sĩ, cán bộ và ưu tiên sắp xếp việc làm cho đối tượng chính sách.

- *Công tác xây dựng Đảng* thu được nhiều kết quả quan trọng. Đội ngũ cán bộ và công tác tạo nguồn được tăng lên nhanh chóng đáp ứng được nhu cầu của thị xã. Nếu như ngày mới giải phóng, toàn Đảng bộ chỉ có trên 50 đảng viên hoạt động trên các lĩnh vực khác nhau, thì đến năm 1976 có 32 chi bộ với 491 đảng viên. Công tác củng cố tổ chức cơ sở đảng được duy trì thường xuyên.

- *Hệ thống chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể* ngày càng được củng cố kiện toàn từ thị xã xuống phường, khóm. Các đoàn thể quần chúng vừa củng cố vừa phát triển thêm tổ chức và hội viên mới, đã thể hiện vai trò, chức năng và nhiệm vụ của mình trong công tác tập hợp, vận động quần chúng.

Trước những thành quả đạt được, sau 2 năm được giải phóng, nhận thấy tiềm năng thế mạnh của Nha Trang, Đại hội tỉnh Phú Khánh lần thứ I (1976) đã xác định xây dựng Nha Trang trở thành trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa và du lịch của tỉnh theo cơ cấu kinh tế công - nông nghiệp. Đây là những tiền đề quan trọng để ngày 30/03/1977, Hội đồng Chính phủ (nay là Chính phủ) đã ban hành Quyết định số 391-QĐ/CP “*về việc quyết định nâng thị xã Nha Trang lên thành thành phố Nha Trang trực thuộc tỉnh lỵ Phú Khánh*”. Sự kiện này đã đánh dấu một mốc quan trọng cho sự phát triển của thành phố Nha Trang sớm trở thành một trung tâm du lịch, thương mại lớn của tỉnh Khánh Hòa và khu vực Nam Trung Bộ.

3. Giai đoạn từ 1977 đến 1986

Sau khi được nâng cấp lên thành phố, Nha Trang bước vào công cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa và xây dựng chủ nghĩa xã hội. Tiếp tục hàn gắn vết thương chiến tranh, khôi phục và cải tạo kinh tế vốn phát triển theo khuynh hướng tư bản chủ nghĩa trong những năm chiến tranh, vừa giải quyết những vấn đề văn hóa - xã hội đã và đang đặt ra gay gắt với đô thị sau những năm giải phóng. Thành phố đã không ngừng phấn đấu vượt qua khó khăn, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ đề ra. Giai đoạn từ 1977 - 1986, kinh tế - xã hội thành phố đã đạt được những thành tựu quan trọng:

- Về kinh tế

+ *Công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp* dần đi vào ổn định và bắt đầu tăng trưởng; giá trị tổng sản lượng ngày càng tăng, năm sau cao hơn năm trước, nhịp độ gia tăng bình quân tăng trưởng 23,4%. Đến năm 1985, giá trị tổng sản lượng đạt 393,297 triệu, chiếm tỷ trọng 58,2% tổng sản phẩm xã hội của thành phố. Khu vực xí nghiệp quốc doanh, hợp doanh cùng khu vực kinh tế tập thể ngày càng chiếm ưu thế. Toàn thành phố có 05 xí nghiệp quốc doanh. Ngành tiểu thủ công nghiệp có bước phát triển mới, các hợp tác xã và tổ hợp tác không ngừng được củng cố và xây dựng thêm, tạo sự cân đối và đồng bộ trong toàn ngành theo hướng: Sản xuất, sửa

chữa và gia công chế biến các mặt hàng phục vụ nhu cầu đời sống của nhân dân, đã có 51 hợp tác xã, 70 tổ hợp tác giải quyết việc làm cho 8.110 lao động.

+ *Nông nghiệp* chuyển dần theo hướng phát triển toàn diện, từ độc canh cây lương thực sang phát triển thêm cây công nghiệp tạo hàng hóa xuất khẩu và phát triển vành đai thực phẩm cho thành phố. Khai hoang phục hóa hàng trăm ha đất, nâng tổng diện tích đất gieo trồng từ 4.306 ha (1980) lên 4.679 ha (1985), sản lượng lương thực quy ra thóc đạt 13.499 tấn, tăng 40%. Năng suất lúa bình quân hàng năm tăng 9,2%. Các cây công nghiệp cũng tăng nhanh chóng với 541,6 ha năm 1985.

Công tác thủy nông được tập trung đầu tư: Đã xây dựng 07 công trình thủy nông, hàng trăm ki-lô-mét kênh mương lớn nhỏ phục vụ tưới tiêu cho hàng trăm héc-ta cây lương thực, thực phẩm. Ngành chăn nuôi bắt đầu phát triển nhanh và đạt được nhiều kết quả quan trọng: Đàn trâu, bò có 1.243 con, đàn heo xuất chuồng đạt 1.085,4 tấn/năm, thành lập Xí nghiệp Chăn nuôi gà công nghiệp. Phong trào chăn nuôi heo, gà công nghiệp đã trở thành phong trào sâu rộng trong Nhân dân và được xem là điển hình để nhiều địa phương khác tham quan, học tập.

+ *Hải sản* là ngành kinh tế mũi nhọn của Nha Trang. Thành phố đã tiến hành cải tiến quản lý kinh tế hải sản, ứng dụng cải tiến kỹ thuật, các phương pháp tiến bộ vào nghề cá, mở rộng khai thác các hải sản có giá trị kinh tế cao. Do đó, sản lượng đánh bắt hải sản tăng 33,25%, đạt 21.180 tấn (1981); hệ thống chế biến hải sản từng bước phát huy, hàng năm chế biến được 5 triệu lít nước mắm và 1.300 tấn cá khô. Sản lượng đánh bắt và chế biến chiếm 60% sản lượng toàn tỉnh, phục vụ cho xuất khẩu hàng năm là 650 tấn; mở rộng diện tích nuôi trồng 190 ha (1985).

Kinh tế hải sản đến năm 1985 có 3 hợp tác xã, 18 tổ hợp tác với 3.975 lao động trên tổng số 6.311 lao động nghề biển, chiếm tỉ trọng gần 63%... Bên cạnh đó, nguồn lợi thu được từ khai thác yến sào tăng nhanh chóng do áp dụng đề tài nghiên cứu về loài chim yến của Viện nghiên cứu biển. Sản lượng ngày một tăng nhanh, nếu như trước ngày giải phóng khai thác hàng năm thu được 570 kg, thì đến năm 1984 đạt 1.315 kg.

+ *Hoạt động giao thông vận tải* ngày càng đáp ứng được nhu cầu đi lại và phục vụ cho các hoạt động sản xuất - kinh doanh trong thành phố. Số ô tô vận tải đến năm 1984 đã có 33 chiếc, 331 ô tô chở khách, có 7 tàu thủy... Vận chuyển hàng hóa được tăng lên không ngừng, năm 1985 là 587.000 tấn, luân chuyển hàng hóa đạt 592.000 tấn/km, tăng gấp 1,37 lần so với năm 1980.

+ *Tài chính ngân sách và xây dựng cơ bản* đã dần đi vào nền nếp và đạt được nhiều tiến bộ, thu chi ngân sách không ngừng tăng, đạt 504,706 triệu đồng (1985), tốc độ tăng bình quân hàng năm đạt 98,4%. Trong đó, thu thuế là nguồn thu chính của ngân sách thành phố. Đầu tư xây dựng cơ bản ngày một tăng nhanh, năm 1982 là 12 triệu đồng thì đến năm 1985 đạt 97 triệu đồng.

- Về văn hóa - xã hội, y tế, giáo dục

Hệ thống giáo dục ngày càng được hoàn chỉnh, mạng lưới trường phổ thông cơ sở và phổ thông trung học phát triển khá nhanh, phong trào bổ túc văn hóa được mở rộng. Ngành y tế được mở rộng và nâng cấp, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của công tác bảo vệ và chăm sóc sức khỏe nhân dân, các loại dịch bệnh được khống chế có hiệu quả. Phong trào thi đua học tập và làm theo các điển hình tiên tiến, phấn đấu thực hiện “5 mục tiêu”, “5 dứt điểm” được tổ chức và chỉ đạo chặt chẽ có tác dụng thúc đẩy toàn diện công tác y tế của thành phố. Công tác thể dục - thể thao phát huy tốt vai trò trong việc nâng cao sức khỏe của nhân dân. Phong trào văn hóa, văn nghệ tiếp tục phát triển mạnh mẽ với nhiều hình thức sinh động, nội dung phong phú, nâng cao trình độ thẩm mỹ của quần chúng, phục vụ tích cực cho nhiệm vụ chính trị của địa phương.

- Công tác quốc phòng, an ninh

Được xác định là một trong những nhiệm vụ cực kỳ quan trọng của Đảng bộ và nhân dân thành phố. Việc xây dựng lực lượng dân quân tự vệ được thực hiện rộng khắp trên toàn địa bàn. Với khẩu hiệu “Thóc thừa cân, quân thừa người”, thành phố luôn đạt và vượt chỉ tiêu giao quân, số lượng thanh niên tiếp bước cha anh lên đường làm nghĩa vụ quân sự, bảo vệ Tổ quốc luôn đạt cao, đã có 8.000 thanh niên lên đường nhập ngũ. Công tác an ninh được tăng cường, thành phố thường xuyên phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc.

- Công tác xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền

Công tác vận động quần chúng, các tổ chức quần chúng được mở rộng, hoạt động đi dần vào nền nếp, tạo ra phong trào hành động cách mạng rộng khắp. Công tác tạo nguồn cán bộ đã được chú trọng, với mục tiêu trẻ hóa đội ngũ cán bộ đáp ứng với nhiệm vụ mới, đề bạt trên 200 cán bộ cho thành phố và cơ sở, phát triển 448 đảng viên mới (Đại hội VIII) nâng tổng số đảng viên là 3.120 đảng viên với 145 tổ chức cơ sở đảng trực thuộc.

Tuy nhiên cũng có một số khuyết điểm, hạn chế đó là: Đề ra chỉ tiêu kinh tế quá cao, phát triển nhanh hợp tác xã, tổ hợp tác, tập đoàn sản xuất trong nông nghiệp, ngư nghiệp và tiểu thủ công nghiệp trong lúc cơ sở vật chất kỹ thuật còn kém, trình độ quản lý kinh tế còn non yếu... Đào tạo cán bộ, nhất là cán bộ quản lý kinh tế còn chậm, cơ chế quản lý mới chậm hình thành, những nhân tố mới, mô hình mới chưa kịp thời được phát huy... Đời sống văn hóa tinh thần ở vùng xa, vùng đảo còn thấp, kinh tế không ổn định, nhiều vấn đề cấp bách, cơ bản chưa được giải quyết...

Những kết quả đạt được và khó khăn, thách thức trên là những kinh nghiệm vô cùng quan trọng để Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố Nha Trang bước vào công cuộc đổi mới.

4. Giai đoạn từ 1986 đến nay

Bước vào thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa, trong bối cảnh tình hình đất nước hết sức phức tạp, đặc biệt là những khó khăn, thách thức của cuộc khủng hoảng kinh tế kéo dài, tốc độ tăng trưởng kinh tế chậm, lạm phát gia tăng. Trong bối cảnh đó, Nha Trang đứng trước rất nhiều khó khăn, thách thức. Đời sống nhân dân thành phố còn thấp, lương thực không đủ cung cấp, nhiều người lao động không có công ăn, việc làm; nhiều xí nghiệp quốc doanh và hợp tác xã tiểu thủ công nghiệp sản xuất hoạt động cầm chừng, một số doanh nghiệp đã bị giải thể.

Bên cạnh đó, bối cảnh quốc tế có nhiều biến động không có lợi: Sự sụp đổ của các nước xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu và Liên Xô đã tác động sâu sắc đến tư tưởng, tình cảm của cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân thành phố. Nhiều cán bộ, đảng viên lo lắng, dao động, hoài nghi về chủ nghĩa xã hội, thậm chí có một số đảng viên làm đơn xin ra khỏi Đảng hoặc bỏ không sinh hoạt Đảng. Mặt khác, bọn phản động và bọn cơ hội luôn tìm cách khai thác những khó khăn, sơ hở của ta. Chúng liên tiếp tổ chức nhiều hoạt động can thiệp nhằm chống phá cách mạng Việt Nam, kích động tâm lý thù địch, phá hoại nhiều mặt, gây mất đoàn kết, chia rẽ nội bộ.

Quán triệt và vận dụng các nghị quyết từ Đại hội toàn quốc lần thứ VI của Đảng và các nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa, Đảng bộ thành phố Nha Trang đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện các chỉ tiêu kế hoạch đề ra, bố trí cơ cấu kinh tế phù hợp với điều kiện tự nhiên, thế mạnh của thành phố với cơ chế quản lý mới. Nha Trang là một trong những thành phố đi đầu trong việc đẩy mạnh và phát triển kinh tế với định hướng cơ cấu kinh tế: Dịch vụ - du lịch và công nghiệp. Thành phố tạo mọi điều kiện thuận lợi cho các thành phần kinh tế bỏ vốn đầu tư phát triển sản xuất, tập trung xây dựng hạ tầng kỹ thuật ở trung tâm và vùng nông thôn ngoại thành, từng bước thay đổi bộ mặt của thành phố. Qua đó góp phần không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho người dân.

Với chủ trương đúng đắn, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố đã đoàn kết nhất trí, phát huy ý chí tự lực, tự cường, nỗ lực khắc phục khó khăn, kiên trì phấn đấu, đưa Nha Trang phát triển ngày càng toàn diện trên tất cả các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh.

4.1. Sau 35 năm đổi mới, thành phố Nha Trang đã đạt được những thành tựu hết sức quan trọng trên các lĩnh vực; Đại hội Đảng bộ thành phố Nha Trang lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020 - 2025 đã đánh giá:

* Kinh tế tiếp tục giữ đà tăng trưởng khá, cơ cấu kinh tế chuyển dịch đúng hướng, chất lượng và sức cạnh tranh của các loại hình kinh tế ngày càng được nâng cao

- *Du lịch*: Là ngành kinh tế có mức tăng trưởng cao nhất, lượng khách đến tham quan nghỉ dưỡng tại thành phố năm 2019 đạt 6,5 triệu lượt người, so với năm 2016 là 4,2 triệu lượt (tăng 55%), trong đó khách quốc tế là 2.946.000 lượt, so với năm 2016 là 1.045.000 lượt (tăng 181,9%). Tổng doanh thu du lịch năm 2019 đạt 24.258,660 tỷ đồng, so với năm 2016 là 7.794 tỷ đồng (tăng 211,2%).

Thành phố có trên 800 cơ sở lưu trú với sức chứa hơn 36.000 phòng, trong đó có trên 100 khách sạn đạt tiêu chuẩn từ 3 đến 5 sao. Sản phẩm du lịch của Nha Trang ngày càng đa dạng, chất lượng dịch vụ du lịch ngày càng đáp ứng tốt hơn nhu cầu của du khách. Kinh tế du lịch phát triển là đòn bẩy thúc đẩy các ngành kinh tế khác như sản xuất, vận tải, dịch vụ lưu trú - lữ hành, dịch vụ ăn uống, dịch vụ tài chính... phát triển theo, mở ra thị trường tiêu thụ hàng hóa đa dạng, mang lại nguồn thu lớn cho thành phố. Hoạt động du lịch phát triển cũng đã giải quyết việc làm cho nhiều lao động, nâng cao thu nhập và đời sống của nhân dân thành phố.

- *Thương mại, dịch vụ*: Các hoạt động thương mại - dịch vụ được phân bố rộng khắp, chủng loại hàng hóa phong phú, cung cách phục vụ lịch sự, đáp ứng được nhu cầu của nhân dân và du khách. Các biện pháp kích cầu được triển khai thực hiện, nhiều loại hình dịch vụ được định hướng phát triển thêm theo hướng tăng chất lượng dịch vụ. Từ 2015 - 2020, tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tăng bình quân 16,16%/năm.

- *Công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp*: Tình hình sản xuất công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp có bước tăng trưởng, tuy nhiên còn ở mức thấp, hầu hết các cơ sở sản xuất công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp có quy mô nhỏ nên gặp nhiều khó khăn, nhất là vốn đầu tư, thị trường tiêu thụ. Giá trị sản xuất công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp trên địa bàn tăng bình quân 7,3%, giá trị sản xuất công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp do thành phố quản lý tăng bình quân 16,6%.

- *Nông, lâm nghiệp, thủy sản*: Giá trị sản xuất nông, lâm nghiệp, thủy sản tăng bình quân 3,22%/năm (trong đó giá trị sản xuất ngành thủy sản luôn duy trì mức độ tăng bình quân trên 6%/năm). Hàng năm, nhờ huy động nhân dân tích cực trồng mới rừng sản xuất, tăng cường bảo vệ rừng tự nhiên và đẩy mạnh công tác giám sát tỷ lệ cây xanh tại các dự án nên tỷ lệ độ che phủ rừng của thành phố đạt 13%.

Sản lượng khai thác hải sản năm sau tăng hơn năm trước, bình quân hàng năm tăng 5,5%. Công tác bảo vệ nguồn lợi thủy sản được tập trung bằng nhiều hình thức, đã triển khai và thực hiện xong công tác quy hoạch chi tiết nuôi trồng thủy sản vịnh Nha Trang.

- *Tài chính, ngân sách*: Tổng thu ngân sách trên địa bàn đến cuối năm 2019 đạt 3.442 tỷ đồng (tăng 18,69%, bình quân hàng năm tăng 6,8%). Tổng chi ngân sách đạt 2.058 tỷ đồng, đảm bảo cân đối các nhiệm vụ chi của thành phố. Năm 2020, do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19 nên thu ngân sách thành phố gặp nhiều khó khăn.

* Các lĩnh vực văn hóa, xã hội luôn được quan tâm hàng đầu, đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân thành phố cải thiện rõ nét, các chính sách về an sinh xã hội được đảm bảo

- *Về Giáo dục - Đào tạo*: Thành phố có 135 trường (công lập 107 trường, ngoài công lập 28 trường) với 2.561 lớp/82.974 học sinh các cấp học từ mầm non đến trung học cơ sở. Số trường công lập đạt chuẩn quốc gia 54/107 trường (tỷ lệ 50,5%). Hệ thống trường lớp của thành phố cơ bản đáp ứng được nhu cầu học tập của học sinh ở các cấp học với tỷ lệ huy động học sinh ra lớp ở các cấp học: Nhà trẻ 44,4%, mẫu giáo 90,1%, tiểu học 99,9%, trung học cơ sở 97,9%. Tiếp tục duy trì 27/27 xã, phường đạt chuẩn phổ cập mầm non cho trẻ 5 tuổi, chuẩn quốc gia về phổ cập giáo dục tiểu học mức độ 3 và chuẩn quốc gia về phổ cập trung học cơ sở mức độ 1.

Quy mô, chất lượng đội ngũ quản lý, giáo viên các trường học tiếp tục được nâng cao theo hướng đủ về số lượng, đồng bộ về cơ cấu, chuẩn hóa về trình độ đào tạo. 100% giáo viên đạt chuẩn về chuyên môn đào tạo (trong đó trên chuẩn đối với giáo viên mầm non là 85,16%, tiểu học là 98,3%, trung học cơ sở là 81,67%), 100% hiệu trưởng các trường đạt trình độ trung cấp lý luận chính trị.

- *Văn hóa - Thông tin - Thể thao*: Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” luôn được đẩy mạnh. Tỷ lệ gia đình văn hóa bình quân hàng năm đạt 92,7%; tỷ lệ thôn, tổ dân phố văn hóa bình quân hàng năm đạt 89%; tỷ lệ cơ quan, đơn vị văn hóa bình quân hàng năm đạt 95%.

Công tác giữ gìn, tôn tạo, phát huy giá trị di sản văn hóa vật thể và phi vật thể luôn được chú trọng, nhất là công tác tu bổ các di tích lịch sử văn hóa, góp phần, phục vụ tốt đời sống tinh thần của nhân dân thành phố. Việc tổ chức các sự kiện văn hóa được tiến hành thường xuyên, nhất là các dịp lễ, tết, các ngày kỷ niệm quan trọng của đất nước, tạo được không khí vui tươi, phấn khởi trong đời sống văn hóa, tinh thần của nhân dân.

Phong trào thể dục thể thao phát triển rộng khắp, tỷ lệ người dân tham gia luyện tập thể dục thể thao thường xuyên đạt 41% dân số; tỷ lệ hộ gia đình thể thao đạt 46%; tỷ lệ xã, phường đạt chuẩn thể thao tiên tiến 70,4%.

- *Y tế - Dân số*: Công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe nhân dân đạt nhiều kết quả đáng phấn khởi. Thành phố có 11 trạm y tế triển khai khám, chữa bệnh bảo hiểm y tế; 27/27 trạm y tế có bác sĩ thực hiện khám chữa bệnh; duy trì 100% xã, phường đạt chuẩn quốc gia về y tế.

- *Lao động - Thương binh và Xã hội*: Công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm được triển khai thực hiện tốt, số lao động được đào tạo nghề 59.447 người (tỷ lệ 58%), số người trong độ tuổi lao động đã có việc làm tăng thêm 33.660 người (bình quân 5.610 người/năm). Công tác đền ơn đáp nghĩa được toàn xã hội quan tâm chăm lo, đã sửa chữa và xây mới 290 căn nhà với tổng kinh phí hơn 10 tỷ đồng. Nhận phụng dưỡng các Mẹ Việt Nam anh hùng còn sống với tổng kinh phí 5,122 tỷ đồng. Công tác chăm sóc cha, mẹ liệt sĩ, con thương binh liệt sĩ, trẻ khuyết tật, trẻ lang thang cơ nhỡ, trẻ có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn... được các cấp quan tâm chu đáo; các chế độ trợ cấp xã hội thường xuyên được đảm bảo, hàng tháng chi trả cho 10.300 lượt đối tượng với tổng kinh phí trên 4 tỷ đồng.

* Công tác quản lý đô thị, tài nguyên - môi trường thường xuyên được tăng cường; công tác bồi thường, hỗ trợ, tái định cư đạt nhiều kết quả tích cực

Với sự nỗ lực của các địa phương, các ngành chức năng và hệ thống chính trị thành phố, trật tự mỹ quan đô thị tại nhiều tuyến đường trung tâm thành phố được cải thiện tích cực. Trong điều kiện hạ tầng giao thông hiện nay của thành phố, các phương án phân luồng, tổ chức giao thông bước đầu phát huy hiệu quả, góp phần giảm ùn tắc giao thông, nhất là trong những dịp lễ, tết, những thời điểm tổ chức các sự kiện lớn trên địa bàn thành phố.

Công tác chỉnh trang đô thị thường xuyên được chú trọng, các tuyến đường giao thông, điện chiếu sáng, hệ thống cấp thoát nước, công viên, cây xanh... được chỉnh trang, nâng cấp với nguồn lực kinh phí lớn.

Bên cạnh đó, thành phố rất chú trọng công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng, giải quyết triệt để các khó khăn, vướng mắc của dự án cũng như các ý kiến của nhân dân. Công tác bồi thường, hỗ trợ, tái định cư được thực hiện dân chủ, công khai. Phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư được thực hiện đúng trình tự pháp luật. Các chính sách liên quan được vận dụng theo hướng có lợi nhất cho người dân, góp phần đẩy nhanh tiến độ triển khai các dự án, giải quyết tốt kiến nghị của nhân dân.

* Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội tiếp tục được giữ vững; công tác quân sự, quốc phòng địa phương được triển khai chủ động, kịp thời

- *An ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội*: Công tác lãnh đạo, chỉ đạo nhiệm vụ đảm bảo an ninh trật tự được cấp ủy, chính quyền các cấp của thành phố đặc biệt chú trọng, đã xây dựng nhiều kế hoạch, phương án và tổ chức triển khai quyết liệt các biện pháp đảm bảo tuyệt đối an ninh, an toàn các mục tiêu, sự kiện quan trọng của đất nước, của tỉnh diễn ra trên địa bàn thành phố.

Tập trung đấu tranh quyết liệt, có hiệu quả trước những hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm các đối tượng hoạt động

khủng bố, các đối tượng kích động chống phá, biểu tình, gây rối an ninh trật tự, không để vụ việc diễn biến phức tạp, kéo dài, lan rộng.

Chủ động làm tốt công tác an ninh nội bộ, an ninh tôn giáo, an ninh văn hóa, an ninh đô thị, an ninh nông thôn, phối hợp tăng cường kiểm tra, chấn chỉnh và thực hiện tốt công tác quản lý người nước ngoài, người Việt Nam định cư ở nước ngoài đến lưu trú, hoạt động trên địa bàn.

Tăng cường mở các đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm, số vụ phạm pháp hình sự là 1.524 vụ, đã điều tra 1.307 vụ, đạt tỷ lệ 85,76%. Triển khai nhiều giải pháp phòng ngừa xã hội có hiệu quả, phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc” được gắn kết với các phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”, phong trào “Toàn dân chung sức xây dựng nông thôn mới”... đã góp phần nâng cao ý thức bảo vệ an ninh, trật tự an toàn xã hội tại cộng đồng, kiềm chế tình hình gia tăng tội phạm.

- *Công tác quân sự, quốc phòng địa phương*: Tiếp tục quán triệt, triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương 8 (khóa XI) về “Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới”. Thực hiện tốt công tác quy hoạch khu vực phòng thủ, chú trọng đầu tư xây dựng các công trình quốc phòng. Tổ chức tốt diễn tập khu vực phòng thủ cấp thành phố, chỉ đạo diễn tập chiến đấu phòng thủ đối với 27/27 xã, phường phù hợp với tình hình thành phố. Các chỉ tiêu về xây dựng lực lượng vũ trang đều đạt và vượt kế hoạch, hàng năm hoàn thành 100% chỉ tiêu giao quân, tỷ lệ dân quân tự vệ đạt 1,37% so với dân số, tỷ lệ đảng viên trong dân quân tự vệ đạt 21,5%.

Công tác tuyên truyền, giáo dục quốc phòng toàn dân, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh cho các đối tượng được tăng cường hàng năm. Chất lượng xây dựng cơ sở vững mạnh toàn diện có nhiều chuyển biến tích cực, 27/27 xã, phường đạt vững mạnh về quốc phòng, an ninh, trong đó 22/27 xã, phường đạt vững mạnh toàn diện; chính sách hậu phương quân đội được thực hiện đúng quy định...

* *Việc thực hiện 4 chương trình phát triển kinh tế - xã hội đạt nhiều kết quả tích cực, góp phần tạo chuyển biến quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội thành phố và nâng cao đời sống nhân dân*

- *Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới đã làm chuyển biến đáng kể diện mạo và đời sống nhân dân vùng nông thôn thành phố*

Việc thực hiện chương trình xây dựng nông thôn mới được cả hệ thống chính trị thành phố triển khai thực hiện với nhiều nỗ lực vượt bậc. Thành phố chỉ đạo các xã và các ngành chuyên môn kịp thời rà soát, điều chỉnh bổ sung quy hoạch phát triển hạ tầng kinh tế, xã hội, đảm bảo hài hòa giữa phát triển nông thôn mới với phát triển đô thị, phát triển các khu dân cư mới và chỉnh trang các khu dân cư hiện có; ban hành quy chế quản lý quy hoạch chung và thực hiện quy hoạch.

Giai đoạn 2015 - 2020, thành phố đã đầu tư và đưa vào sử dụng 454 công trình với tổng vốn đầu tư 1.002,1 tỷ đồng. Diện mạo các xã vùng nông thôn hiện nay đã thay đổi nhanh theo hướng hiện đại, văn minh với hệ thống hạ tầng kỹ thuật khang trang, nhất là hệ thống đường giao thông, điện chiếu sáng, trường học, trạm y tế, địa điểm sinh hoạt văn hóa, thể thao cộng đồng... Các chỉ tiêu về phát triển kinh tế luôn tăng trưởng khá; văn hóa - xã hội có nhiều chuyển biến tích cực; an ninh, quốc phòng được giữ vững. Đời sống vật chất, thu nhập bình quân của người dân 8 xã đạt trên 39,3 triệu đồng/người/năm, cao hơn khoảng 10,3 triệu so với trung bình khu vực nông thôn của cả nước; tỷ lệ hộ nghèo giảm mạnh; dân trí không ngừng được nâng cao, đời sống tinh thần được cải thiện rõ rệt, khoảng cách chênh lệch về mọi mặt giữa nông thôn và thành thị được thu hẹp đáng kể. Năm 2020, thành phố có 7/8 xã đạt chuẩn nông thôn mới (riêng xã Vĩnh Thái, UBND tỉnh đã đồng ý cho phép thành phố lập đề án phân loại đô thị loại 5 thành phường).

- Chương trình phát triển đô thị được triển khai mạnh mẽ, hệ thống kết cấu hạ tầng được đầu tư với nguồn lực lớn, nhiều khu đô thị mới hình thành đã làm thay đổi nhanh hình ảnh thành phố theo hướng hiện đại

Thực hiện chương trình phát triển đô thị thành phố Nha Trang đến năm 2020 định hướng đến 2030, hầu hết các xã, phường đã có quy hoạch phân khu được phê duyệt với tỷ lệ phủ kín 96,3%, tập trung tại các phường nội thành, khu vực trung tâm xã, khu vực tập trung dân cư. Quy hoạch chi tiết đô thị được tăng cường, đặc biệt là khu vực nội thành với tỷ lệ phủ kín 45%. Các quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất, quy hoạch chi tiết xây dựng các khu đô thị, khu chức năng đã và đang phát huy hiệu quả, đảm bảo định hướng phát triển của thành phố trong tương lai.

Với vị trí là một thành phố du lịch năng động và hấp dẫn, Nha Trang đang ngày càng phát triển sôi động với nhiều dự án khu dân cư, khu đô thị mới, dự kiến khi các khu dân cư, khu đô thị này được hoàn thiện, sẽ bổ sung cho quỹ nhà ở của thành phố khoảng hơn 26 triệu m² sàn nhà, đáp ứng nhu cầu nhà ở của khoảng 521.000 người dân.

Nhìn chung, chương trình phát triển đô thị thành phố có tác động tích cực, tạo động lực mạnh mẽ để kinh tế, xã hội thành phố phát triển.

- Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững được triển khai đồng bộ, đạt nhiều kết quả thiết thực, tỷ lệ hộ nghèo hàng năm giảm đáng kể

Chương trình mục tiêu quốc gia về giảm nghèo bền vững được cả hệ thống chính trị thành phố triển khai đồng bộ từ công tác lãnh đạo, chỉ đạo, công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức xã hội đến khâu tổ chức thực hiện, tạo điều kiện để hộ nghèo, cận nghèo tiếp cận tốt hơn các dịch vụ xã hội cơ bản như: Hỗ trợ vay vốn tín dụng, hỗ trợ xây nhà đại đoàn kết, sửa chữa nhà ở, hỗ trợ trong phát triển kinh tế,

được tham gia học nghề, hỗ trợ chi phí điện, nước sinh hoạt, hỗ trợ bảo hiểm y tế, được ưu tiên trong các chính sách an sinh xã hội của thành phố...

Kết quả, năm 2016, số hộ nghèo toàn thành phố là 1.820 hộ, chiếm tỷ lệ 2,13%; năm 2019, số hộ nghèo giảm còn 867 hộ, chiếm tỷ lệ 0,92%. Đến tháng 7/2020, số hộ nghèo toàn thành phố giảm còn 499 hộ, chiếm tỷ lệ 0,45%.

- Chương trình phát triển nguồn nhân lực thành phố được tập trung thực hiện, số lượng cán bộ đảm bảo, phẩm chất, trình độ, năng lực và kinh nghiệm công tác của cán bộ thường xuyên được quan tâm

Ban Thường vụ Thành ủy đã ban hành Nghị quyết số 05-NQ/TU ngày 22/11/2016 về phát triển nguồn nhân lực thành phố Nha Trang giai đoạn 2016 - 2021. Bên cạnh việc chú trọng rèn luyện phẩm chất cán bộ, hàng năm, thành phố đã xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ, công chức, viên chức thành phố.

Kết quả, đối với cấp thành phố: Công chức, viên chức là lãnh đạo đương chức và thuộc nguồn quy hoạch của thành phố có trình độ đại học trở lên: 129/136 người (tỷ lệ 94,85%); trình độ sau đại học: 20/136 người (tỷ lệ 14,71%); trình độ lý luận chính trị từ trung cấp trở lên: 116/136 người (tỷ lệ 85,29%), được bồi dưỡng kiến thức quản lý nhà nước: 133/136 người (tỷ lệ 97,79%).

Cán bộ, công chức khối hành chính có trình độ chuyên môn từ đại học trở lên là 102/104 người (tỷ lệ 98,08%), được bồi dưỡng kiến thức quản lý nhà nước đạt tỷ lệ 100%, trình độ ngoại ngữ đạt chuẩn theo quy định đạt tỷ lệ 97,12%; trình độ tin học đạt chuẩn theo quy định đạt tỷ lệ 100%.

Cán bộ, công chức, viên chức của các cơ quan khối Đảng, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội có trình độ chuyên môn từ đại học trở lên là 74/75 người (tỷ lệ 98,66%); trình độ lý luận chính trị từ trung cấp trở lên là 72/75 người (tỷ lệ 96%).

Viên chức khối sự nghiệp (không tính sự nghiệp giáo dục và đào tạo) có trình độ chuyên môn từ đại học trở lên là 88/103 người (tỷ lệ 85,44%), trình độ ngoại ngữ đạt chuẩn theo quy định là 92/103 người (tỷ lệ 89,32%), trình độ tin học đạt chuẩn theo quy định là 92/103 người (tỷ lệ 89,32%).

Đối với cấp xã: Cán bộ lãnh đạo đảng, chính quyền cấp xã có trình độ đại học trở lên là 126/147 người (tỷ lệ 85,71%); trình độ cao cấp, cử nhân lý luận chính trị là 24/1647 người (tỷ lệ 16,77%). Cán bộ, công chức cấp xã có trình độ chuyên môn từ trung cấp trở lên là 532/545 người (tỷ lệ 97,61%). Cán bộ chuyên trách của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội xã, phường có trình độ lý luận chính trị từ trung cấp trở lên là 89/122 người (tỷ lệ 72,95%).

* Công tác xây dựng Đảng đạt nhiều kết quả quan trọng, tác động tích cực đến mọi mặt của đời sống chính trị, kinh tế, xã hội thành phố, năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng và chất lượng đảng viên ngày càng được nâng cao

- *Công tác chính trị, tư tưởng*: Việc triển khai học tập, quán triệt các Nghị quyết, Chỉ thị của Đảng được thực hiện nghiêm túc, chất lượng. Công tác thông tin, tuyên truyền các nhiệm vụ chính trị, kinh tế, xã hội, an ninh quốc phòng được thực hiện kịp thời. Công tác nắm bắt dư luận xã hội thực hiện thường xuyên, kịp thời phản ánh những vấn đề mà dư luận quan tâm đến cấp ủy, chính quyền các cấp. Hoạt động đấu tranh với các quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc, chống phá của các thế lực thù địch được đồng đạo cán bộ, đảng viên hưởng ứng tích cực.

- *Công tác tổ chức cơ sở đảng, công tác cán bộ*: Công tác củng cố, kiện toàn và xây dựng tổ chức cơ sở đảng luôn được chú trọng, 100% thôn, tổ dân phố đã có chi bộ. Năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng tiếp tục được phát huy trên tất cả các lĩnh vực công tác.

Công tác kết nạp đảng viên mới đảm bảo về số lượng và chất lượng; công tác quản lý đảng viên nhìn chung đã đi vào nề nếp.

Công tác cán bộ được thực hiện đảm bảo theo quy định từ các khâu đánh giá, quy hoạch, đào tạo bồi dưỡng, luân chuyển, bố trí sử dụng. Bên cạnh đó, công tác bảo vệ chính trị nội bộ luôn thực hiện chặt chẽ, đúng quy định và phù hợp tình hình thực tiễn công tác cán bộ của thành phố.

Do đó, chất lượng đội ngũ cán bộ thành phố ngày càng được nâng cao, cán bộ lãnh đạo phòng, ban thành phố có trình độ đại học và trên đại học tỷ lệ 100%, trình độ lý luận chính trị từ trung cấp trở lên 100%; 100% cán bộ lãnh đạo xã, phường có trình độ đảm bảo tiêu chuẩn về chức danh theo quy định. Cán bộ cấp ủy thành phố và cán bộ trong quy hoạch tạo nguồn cấp thành phố có trình độ chuyên môn đại học và trên đại học đạt 100%, trình độ lý luận chính trị cao cấp, cử nhân đạt 70%.

- *Công tác dân vận*: Công tác vận động quần chúng được sự quan tâm của cả hệ thống chính trị, nhiều phong trào quần chúng được tổ chức thực hiện tốt, mang lại kết quả rõ nét trong đời sống chính trị, kinh tế - xã hội thành phố. Công tác tôn giáo thường xuyên được tăng cường, khối đại đoàn kết toàn dân tiếp tục được phát huy.

Công tác dân vận chính quyền thường xuyên được chú trọng, các hoạt động điều hành của chính quyền từ thành phố đến xã, phường ngày càng đề cao tinh thần phục vụ nhân dân. Phong trào thi đua “*Dân vận khéo*” được tổ chức rộng khắp, cùng với các phong trào thi đua yêu nước khác thúc đẩy việc hoàn thành thắng lợi các nhiệm vụ, chỉ tiêu phát triển kinh tế, xã hội, bảo đảm an ninh, quốc phòng hàng năm,

xây dựng và củng cố hệ thống chính trị các cấp của thành phố vững mạnh, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

Quy chế dân chủ được triển khai thực hiện nghiêm túc ở các loại hình cơ sở. Vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội tại địa phương, đơn vị được phát huy mạnh mẽ.

- *Công tác kiểm tra, giám sát của Đảng*: Công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật Đảng thường xuyên được tăng cường. Qua đó đã kịp thời xử lý các hành vi sai phạm, chấn chỉnh kỷ luật kỷ cương trong Đảng, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức Đảng và đảng viên.

Nhiệm kỳ 2015 - 2020, Thành ủy đã thành lập 12 đoàn kiểm tra đối với 74 tổ chức đảng (gồm 62 đảng ủy, 12 chi bộ cơ sở) trong việc thực hiện các chương trình, kế hoạch, chỉ thị, nghị quyết của Đảng; thành lập 03 đoàn giám sát đối với 13 tổ chức đảng (gồm 12 đảng ủy, 01 chi bộ cơ sở) trong việc thực hiện các kết luận của Ban Thường vụ Thành ủy về gợi ý kiểm điểm, việc khắc phục những tồn tại sau kiểm điểm tự phê bình và phê bình theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII).

* Thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) gắn với Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị

Việc học tập, quán triệt Nghị quyết Trung ương 4 gắn với Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị được cấp ủy các cấp nghiêm túc thực hiện, đảm bảo đúng tiến độ và nội dung theo kế hoạch. Cấp ủy cơ sở đã bám sát mục tiêu, quan điểm, nhiệm vụ, giải pháp được nêu trong Nghị quyết và tình hình thực tế tại địa phương, đơn vị để xây dựng chương trình hành động, tổ chức đăng ký làm theo và phân công nhiệm vụ cụ thể, trong đó xác định những việc cần làm ngay, những nhiệm vụ thực hiện thường xuyên theo lộ trình, qua đó tạo sự chuyển biến nhất định trong nhận thức và hành động của đội ngũ cán bộ lãnh đạo quản lý nói riêng và cán bộ, đảng viên nói chung, thể hiện quyết tâm chính trị trong khắc phục, sửa chữa những hạn chế, khuyết điểm của tập thể và cá nhân trong thực hiện nhiệm vụ.

Nhìn chung, hầu hết cán bộ, công chức, viên chức, người lao động các cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị thành phố có trách nhiệm cao với công việc, tác phong thực thi công vụ chuẩn mực, không vi phạm các quy định về đạo đức nghề nghiệp, có phương pháp làm việc khoa học, đã xuất hiện nhiều tập thể, cá nhân điển hình trong sinh hoạt, công tác, được tập thể đơn vị và dư luận nhân dân đánh giá cao.

* Công tác xây dựng chính quyền với sự tham gia của cả hệ thống chính trị thành phố, bộ máy chính quyền các cấp thường xuyên được củng cố, kiện toàn, năng lực, hiệu quả trong công tác quản lý, điều hành luôn đảm bảo

Hoạt động của Hội đồng nhân dân các cấp có nhiều đổi mới, chất lượng các kỳ họp được nâng lên rõ rệt, hoạt động giám sát được tăng cường.

Hệ thống chính quyền thành phố luôn chủ động trong thực thi nhiệm vụ, tổ chức bộ máy các cơ quan, đơn vị hoạt động ổn định, năng lực tham mưu và thực hiện nhiệm vụ trên các lĩnh vực có hiệu quả. Đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức của thành phố và xã, phường đã chuẩn hóa, được sắp xếp lại phù hợp với trình độ chuyên môn. Kỷ luật, kỷ cương hành chính được chấp hành nghiêm và thường xuyên được chấn chỉnh kịp thời.

Công tác cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế “một cửa liên thông” có nhiều tiến bộ, các bộ phận được bố trí, sắp xếp khoa học, thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin trong tiếp nhận và trả kết quả, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả trong công tác quản lý nhà nước và phục vụ tốt nhu cầu giao dịch của công dân. Chỉ số mức độ hài lòng của công dân năm 2016 là 78,4%, năm 2020 là 82%.

* Hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội được đẩy mạnh, nhiều phong trào, mô hình hoạt động mang lại hiệu quả thiết thực, có sức lan tỏa sâu rộng trong cộng đồng

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể từ thành phố đến cơ sở đã bám sát nhiệm vụ chính trị, chỉ tiêu phát triển kinh tế, xã hội của thành phố, tích cực tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân chung sức đồng lòng, hăng hái thi đua lao động sản xuất, góp phần thực hiện tốt mọi chỉ tiêu, nhiệm vụ hàng năm của thành phố.

Công tác giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể được triển khai đồng bộ, sâu rộng, chủ động lựa chọn các nội dung giám sát, phản biện được dư luận các tầng lớp nhân dân quan tâm, góp phần xây dựng Đảng, chính quyền và hệ thống chính trị ngày càng vững mạnh.

Công tác tham gia xây dựng chính quyền ngày càng thiết thực và có hiệu quả, kịp thời chuyển tải những nguyện vọng chính đáng của nhân dân đến hệ thống chính quyền các cấp, giúp chính quyền giải quyết kịp thời các ý kiến, kiến nghị của cử tri.

Mạng lưới tổ chức cơ sở được xây dựng rộng khắp, có chiều sâu đến khu dân cư, gắn bó với nhân dân, góp phần thực hiện tốt công tác vận động, tập hợp quần chúng, khối đại đoàn kết toàn dân không ngừng được củng cố, tăng cường.

4.2. Nửa đầu nhiệm kỳ 2020 - 2025, mặc dù gặp nhiều khó khăn do ảnh hưởng nặng nề của đại dịch Covid-19 nhưng tình hình kinh tế - xã hội thành phố vẫn giữ đà tăng trưởng khá, đã thực hiện đạt 23/29 chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội đề ra

Nửa đầu nhiệm kỳ 2020 - 2025, do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19, đặc biệt là làn sóng Covid-19 lần thứ tư kéo dài từ tháng 6/2021 đến 12/2021 đã tác động

ngghiêm trọng đến mọi mặt kinh tế - xã hội thành phố Nha Trang. Gần như tất cả các hoạt động chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội đều ngưng trệ để tập trung cho công tác phòng, chống dịch với mục tiêu “*Sức khỏe, tính mạng của người dân là trên hết, trước hết*”; đời sống, sinh hoạt của nhân dân bị hạn chế; việc làm, thu nhập bị suy giảm nghiêm trọng; rất nhiều hộ dân, người lao động trên địa bàn thành phố phải sống bằng trợ cấp xã hội và sự cứu trợ của cộng đồng. Năm 2021, thành phố chỉ đạt 10/23 chỉ tiêu kinh tế - xã hội đề ra.

Trong bối cảnh khó khăn, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Tỉnh ủy, UBND tỉnh, Thành ủy, lãnh đạo UBND thành phố đã chỉ đạo thực hiện quyết liệt, linh hoạt, hiệu quả các biện pháp phòng, chống dịch trên địa bàn, điều hành các mục tiêu, nhiệm vụ phục hồi và phát triển kinh tế, bảo đảm an sinh xã hội theo phương châm “*Thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả dịch Covid-19*”. Thành phố đã từng bước kiểm soát được dịch bệnh, đưa cuộc sống của người dân trở về trạng thái bình thường mới. Thành phố tập trung đẩy mạnh công tác cải cách hành chính, phát huy hiệu lực, hiệu quả của bộ máy Nhà nước; các lĩnh vực giáo dục, y tế, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân, đào tạo nghề, tạo việc làm, giảm nghèo được thành phố đặc biệt quan tâm. Thành phố đã tập trung chỉ đạo rà soát, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho các hoạt động sản xuất kinh doanh; chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ thực hiện các dự án, công trình trọng điểm trên địa bàn... Qua đó tạo nền tảng quan trọng bảo đảm ổn định, phát triển kinh tế - xã hội thành phố, đưa các hoạt động sản xuất, kinh doanh của người dân và doanh nghiệp bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh trở lại trạng thái bình thường mới...

Qua nửa nhiệm kỳ thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố lần thứ XVII, với sự nỗ lực, quyết tâm của cả hệ thống chính trị và cộng đồng doanh nghiệp, nhân dân, thành phố đã đạt 23/29 chỉ tiêu kế hoạch đề ra. Kinh tế thành phố đã phục hồi mạnh mẽ sau dịch Covid-19, trong đó năm 2022 đã hoàn thành 23/23 chỉ tiêu, thu ngân sách vượt kế hoạch đề ra (đạt 143% dự toán và tăng 29% so với năm 2021).

Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội tiếp tục được giữ vững. Công tác quân sự, quốc phòng thường xuyên được tăng cường. Các chính sách về an sinh xã hội được thực thi đảm bảo. Đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân luôn được chăm lo chu đáo, kể cả trong thời điểm khó khăn nhất của đại dịch Covid-19.

Công tác xây dựng Đảng có nhiều đổi mới và đạt hiệu quả trên các lĩnh vực. Hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội thành phố tiếp tục được tăng cường theo hướng gần dân, sát cơ sở. Công tác xây dựng chính quyền thường xuyên được quan tâm, nhất là việc đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, nâng cao tinh thần trách nhiệm, đạo đức trong thực thi công vụ của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong hệ thống chính trị thành phố; công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực luôn được chú trọng... Năm 2022, Đảng bộ thành phố được Ban Thường vụ

Tỉnh ủy Khánh Hòa đánh giá hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ và được tặng Bằng khen có thành tích xuất sắc trong công tác phát triển đảng viên giữa nhiệm kỳ 2020 - 2025.

Các cấp ủy và hệ thống chính trị thành phố đã xác định và tập trung giải quyết có hiệu quả nhiều vấn đề tồn tại qua thời gian dài, nhất là trên lĩnh vực quản lý đất đai, khoáng sản, trật tự xây dựng và mỹ quan đô thị, được dư luận xã hội ghi nhận, đánh giá cao. Đặc biệt, ngày 28/4/2022, Thành ủy Nha Trang ban hành Nghị quyết số 18-NQ/TU về “*tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác quản lý đất đai, khoáng sản, trật tự xây dựng và trật tự mỹ quan đô thị*” chính là bước đột phá quan trọng, thể hiện quyết tâm cao của cả hệ thống chính trị thành phố trong việc kiên quyết, kiên trì lập lại kỷ cương, trật tự trong lĩnh vực đất đai, khoáng sản, trật tự xây dựng và mỹ quan đô thị, góp phần khắc phục những hạn chế của thành phố đối với các lĩnh vực nêu trên vốn đã tồn tại trước đó trong một thời gian dài. Đồng thời, thành phố đã nghiên cứu, đề ra nhiều giải pháp cụ thể, thiết thực nhằm thực hiện có hiệu quả công tác cải cách thủ tục hành chính, chuyển đổi số, phát triển du lịch cộng đồng, xóa nghèo, phối hợp đẩy nhanh việc triển khai các dự án trên địa bàn thành phố...

Tuy nhiên, bên cạnh kết quả đạt được là cơ bản, thành phố vẫn đang đối mặt với một số khó khăn, thách thức: Công tác quản lý đất đai, khoáng sản, trật tự xây dựng còn nhiều diễn biến phức tạp; một số địa phương chưa thực hiện tốt công tác quản lý đất đai, nhất là quỹ đất 5% tại các địa phương; vẫn còn xảy ra tình trạng xây dựng không phép, trái phép. Công tác xử lý, khắc phục hậu quả, khôi phục hiện trạng ban đầu đối với các công trình xây dựng trái phép trên địa bàn thành phố còn chậm. Công tác đền bù, giải phóng mặt bằng một số dự án còn chậm, đặc biệt là đối với các dự án trọng điểm. Tỷ lệ hồ sơ trễ hạn có giảm nhưng một số lĩnh vực vẫn còn cao, nhất là lĩnh vực đất đai. Quy hoạch đô thị thành phố đến nay vẫn chưa hoàn chỉnh, chưa phủ kín làm hạn chế thu hút vốn đầu tư phát triển thành phố. Dân số cơ học trên địa bàn thành phố tăng nhanh, tạo áp lực lớn về vấn đề nhà ở, hạ tầng giao thông, về y tế, giáo dục và các vấn đề an sinh xã hội khác... Bên cạnh đó, mặc dù kinh tế thành phố đã dần phục hồi, nhưng ảnh hưởng của đại dịch vẫn còn rất nặng nề đến nhiều ngành nghề, đời sống, việc làm của người dân còn gặp nhiều khó khăn...

Trong nửa cuối nhiệm kỳ 2020 - 2025, thành phố tiếp tục quan tâm chăm lo công tác xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh với nhiệm vụ trung tâm là phục vụ sự phát triển và phục vụ nhân dân; tập trung đổi mới phương thức, nâng cao năng lực lãnh đạo của các cấp ủy Đảng; phát huy dân chủ và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân; giữ vững ổn định chính trị và trật tự an toàn xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh.

Khai thác tốt mọi tiềm năng, lợi thế của thành phố để đẩy mạnh phát triển kinh tế, xã hội. Tập trung nguồn lực thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ đề ra trong Kế hoạch số 63-KH/TU, ngày 27/6/2022 của Thành ủy về thực hiện Chương trình hành động số 30-CTr/TU của Tỉnh ủy triển khai thực hiện Nghị quyết 09-NQ/TW của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

Tổ chức thực hiện tốt Quy hoạch chung của thành phố sau khi được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt. Hoàn thành công tác lập quy hoạch phân khu, tổ chức quản lý tốt các quy hoạch. Tiếp tục thực hiện nghiêm Nghị quyết số 18-NQ/TU, ngày 28/4/2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố về “*tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác quản lý đất đai, khoáng sản, trật tự xây dựng và trật tự mỹ quan đô thị*”. Hoàn thành mục tiêu xóa nghèo trên địa bàn thành phố; tiếp tục đầu tư, nâng cao chất lượng các lĩnh vực giáo dục, chăm sóc sức khỏe nhân dân, phát triển văn hóa cộng đồng; triển khai tốt các chính sách an sinh xã hội... đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững thành phố. Tập trung công tác chuyển đổi số trên các lĩnh vực, hướng đến mục tiêu xây dựng thành phố Nha Trang thành đô thị thông minh.

IV. GIAI ĐOẠN 15 NĂM LÊN ĐÔ THỊ LOẠI I TRỰC THUỘC TỈNH KHÁNH HÒA (2009 - 2024)

Từ khi được nâng cấp lên thành đô thị loại I trực thuộc tỉnh Khánh Hòa (2009 - 2024), thành phố Nha Trang đã ghi những dấu ấn đậm nét trên các lĩnh vực, đánh dấu chặng đường phát triển đưa thành phố trở thành trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa, du lịch - dịch vụ của tỉnh, khu vực Nam Trung bộ và Tây Nguyên, là nơi tổ chức các sự kiện quốc gia và quốc tế. Đó là kết quả của quá trình phấn đấu không mệt mỏi của toàn Đảng, toàn quân và các tầng lớp nhân dân thành phố.

15 năm qua, Đảng bộ thành phố đã xác định tập trung mọi nguồn lực, từng bước phát triển vùng kinh tế Nha Trang theo định hướng của tỉnh. Khai thác tốt mọi tiềm năng, lợi thế của thành phố để đẩy mạnh phát triển kinh tế, xã hội. Tiếp tục đổi mới cơ cấu kinh tế theo hướng: *Du lịch, thương mại - dịch vụ, công nghiệp, nông nghiệp*. Phát triển kinh tế bền vững, các loại hình tăng trưởng kinh tế phải kết hợp khai thác hiệu quả tài nguyên thiên nhiên và bảo vệ môi trường, bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử, văn hóa. Quản lý tốt quy hoạch đô thị, từng bước xây dựng kết cấu hạ tầng đô thị đồng bộ, hiện đại, hình thành các khu đô thị mới đa chức năng phù hợp với yêu cầu phát triển thành phố trong tương lai. Nâng cao chất lượng các lĩnh vực: Giáo dục, chăm sóc sức khỏe nhân dân, phát triển văn hóa, nâng cao ý thức cộng đồng, giải quyết việc làm, triển khai tốt các chính sách an sinh xã hội... đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững thành phố.

Ngày 28/01/2022, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 09-NQ/TW về *xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*, trong đó đề

ra mục tiêu xây dựng và phát triển thành phố Nha Trang là đô thị hạt nhân, một trong 3 vùng đột phá trọng điểm về kinh tế - xã hội của tỉnh. Cùng với đó, Nghị quyết số 42/NQ-CP, ngày 21/3/2022 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết 09 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 cũng xác định rõ nhiệm vụ của tỉnh là tập trung phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn, gồm du lịch biển, đảo, du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng, du lịch nghỉ dưỡng chăm sóc sức khỏe và du lịch di sản văn hóa gắn với bảo vệ môi trường, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa... Trong đó nhấn mạnh mục tiêu: Phát triển Nha Trang thành đô thị du lịch. Đưa thương hiệu du lịch Nha Trang - Khánh Hòa trở thành điểm đến hàng đầu trên bản đồ du lịch Đông Nam Á. Đây vừa là mục tiêu, động lực, đồng thời vừa là nhiệm vụ chính trị rất quan trọng, có ý nghĩa nhiều mặt đối với Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân thành phố.

Thực hiện Nghị quyết số 09 của Bộ Chính trị và các nghị quyết của Quốc hội, Chính phủ về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, Đảng bộ thành phố Nha Trang xác định tiếp tục chăm lo công tác xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Tập trung khai thác tốt mọi tiềm năng, lợi thế của thành phố để đẩy mạnh phát triển kinh tế, xã hội; tập trung nguồn lực thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ đề ra trong Kế hoạch số 63-KH/TU, ngày 27/6/2022 của Thành ủy về thực hiện Chương trình hành động số 30-CTr/TU của Tỉnh ủy triển khai thực hiện Nghị quyết 09-NQ/TW. Trong đó, khơi dậy và phát huy mạnh mẽ truyền thống cách mạng, ý chí tự lực, tự cường, tinh thần chủ động, sáng tạo và khát vọng vươn lên của cán bộ, đảng viên, cộng đồng doanh nghiệp và các tầng lớp nhân dân thành phố. Tuyên truyền, vận động cả hệ thống chính trị và toàn dân thành phố cùng chung sức, đồng lòng, quyết tâm mạnh mẽ trong học tập, lao động, công tác, cùng nỗ lực phấn đấu, cống hiến trí tuệ, công sức, nguồn lực để xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương; xây dựng, phát triển thành phố Nha Trang là đô thị hạt nhân của tỉnh, xem đây vừa là mục tiêu, động lực, vừa là nhiệm vụ trọng tâm xuyên suốt của cả hệ thống chính trị, đồng thời là trách nhiệm của mỗi cán bộ, đảng viên và mỗi công dân thành phố.

Thành phố tập trung làm tốt công tác lập quy hoạch và quản lý tốt quy hoạch về đất đai, xây dựng. Đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng trên nền tảng áp dụng khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo theo hướng đa dạng hóa, gia tăng giá trị và hiệu quả. Trong đó, thành phố tiếp tục thực hiện chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng: Du lịch, thương mại - dịch vụ, công nghiệp, nông nghiệp. Tập trung phát triển kinh tế biển, dịch vụ logistics, công nghiệp chế biến, công nghiệp công nghệ cao, lấy kinh tế số là đột phá, du lịch là ngành kinh tế mũi nhọn. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động du lịch, dựa

trên nền tảng kinh tế số để đột phá về phương thức quản lý, điều hành hoạt động du lịch. Đưa thương hiệu du lịch Nha Trang - Khánh Hòa trở thành điểm đến hàng đầu trên bản đồ du lịch quốc tế. Cùng với đó, từng bước chuyển từ mô hình tăng trưởng kinh tế phụ thuộc quá lớn vào dịch vụ sang mô hình tăng trưởng kinh tế theo hướng đa dạng hóa, cân đối giữa các lĩnh vực, gia tăng giá trị và hiệu quả.

Tập trung đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội, nhất là hệ thống giao thông vận tải, hạ tầng thông tin, hạ tầng số. Tăng cường hợp tác với các huyện, thị, thành phố trong tỉnh và các tỉnh khác, nhất là khu vực Nam Trung Bộ và Tây Nguyên, nhằm phát huy tiềm năng, thế mạnh mỗi địa phương trong phát triển kinh tế - xã hội, nhất là các lĩnh vực du lịch, thương mại, vận tải, xúc tiến đầu tư, giao lưu văn hóa... Thu hút, sử dụng hiệu quả các nguồn lực phát triển trên cơ sở đẩy mạnh cải cách hành chính, cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh; gắn việc khai thác các tiềm năng, lợi thế với việc thu hút các nguồn lực đầu tư trong nước và nước ngoài, tạo nguồn lực tổng hợp để phát triển theo hướng “lấy đầu tư công dẫn dắt đầu tư tư”.

Phát triển đô thị theo định hướng thông minh, bền vững, bản sắc và kết nối quốc tế. Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao gắn với khoa học - công nghệ; nâng cao năng lực chăm sóc sức khỏe nhân dân; gắn kết chặt chẽ giữa phát triển kinh tế với phát triển văn hóa, bảo đảm tiến bộ và công bằng xã hội. Tăng cường quản lý và sử dụng hiệu quả tài nguyên, bảo vệ môi trường, ứng phó thiên tai và thích ứng với biến đổi khí hậu. Gắn phát triển kinh tế - xã hội với củng cố quốc phòng - an ninh, xây dựng khu vực phòng thủ vững chắc, giữ vững chủ quyền quốc gia; bảo đảm an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội. Đồng thời, chú trọng công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị thành phố trong sạch, vững mạnh.

Để thực hiện thắng lợi mục tiêu, nhiệm vụ các nghị quyết đại hội Đảng bộ thành phố và Nghị quyết 09-NQ/TW của Bộ Chính trị, thành phố Nha Trang đã nhanh chóng nắm bắt cơ chế, vận dụng sáng tạo và phù hợp với điều kiện cụ thể để phát huy các thế mạnh của thành phố. Lãnh đạo thành phố đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, tạo mọi điều kiện thuận lợi cho các thành phần kinh tế đầu tư phát triển, tập trung xây dựng hạ tầng đô thị ở trung tâm thành phố và vùng nông thôn. Nhờ đó, kinh tế - xã hội của thành phố đã tiếp tục giữ đà phát triển. Năm 2009, thu nhập bình quân đầu người đạt 2.508 USD, năm 2019 đạt 4.500 USD, phấn đấu đến cuối năm 2024 đạt 5.500 USD. Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn luôn đảm bảo nhiệm vụ chi, trong đó có nhiều năm vượt dự toán. Trước thời điểm xảy ra dịch Covid-19, du lịch là ngành kinh tế có mức tăng trưởng cao nhất, lượng khách đến tham quan, nghỉ dưỡng tại thành phố năm 2019 đạt 6,556 triệu lượt người so với năm 2009 là 1,552 triệu lượt người (tăng gấp 4,3 lần). Tổng doanh thu du lịch và dịch vụ năm 2019 đạt 81.674 tỷ đồng so với năm 2009 đạt 1.506,313 tỷ đồng (tăng gấp 54 lần). Tổng thu ngân sách nhà nước năm 2019 đạt 5.360,73 tỷ đồng so với năm 2009 đạt 996,954 tỷ đồng (tăng gấp 5,4 lần).

Từ đầu năm 2020 đến nay, là thành phố với du lịch - dịch vụ là ngành kinh tế mũi nhọn, do đó, Nha Trang chịu ảnh hưởng rất nặng nề bởi tác động của đại dịch Covid-19. Tuy nhiên, với sự quyết tâm, nỗ lực của cả hệ thống chính trị và cộng đồng doanh nghiệp, thành phố nhanh chóng khắc phục khó khăn, nhanh chóng khôi phục và phát triển ổn định kinh tế - xã hội. Năm 2023, thành phố đạt 23/23 chỉ tiêu đề ra. Nửa đầu nhiệm kỳ 2020 - 2025, thành phố đạt 23/29 chỉ tiêu mà Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố lần thứ XVII đề ra. Thành phố cũng đã tập trung mọi nguồn lực cho phát triển văn hóa - xã hội, đạt nhiều thành tựu quan trọng trên nhiều mặt, nhất là xóa đói, giảm nghèo, giải quyết việc làm... Bằng nhiều giải pháp giảm nghèo bền vững, hiện nay số hộ nghèo toàn thành phố đã giảm từ hơn 3.700 hộ (năm 2009) xuống còn 546 hộ (năm 2023), phấn đấu xóa hoàn toàn hộ nghèo vào cuối năm 2024. Sự nghiệp y tế, giáo dục - đào tạo có những tiến bộ đáng phấn khởi; quốc phòng, an ninh được giữ vững, trật tự xã hội ổn định; bộ mặt thành thị, nông thôn, hải đảo của thành phố có nhiều đổi mới, đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân ngày càng được nâng lên.

Trong những năm qua, thành phố Nha Trang đã tranh thủ mọi nguồn lực để xây dựng kết cấu hạ tầng đô thị. Hiện tại, trên địa bàn thành phố có 109 dự án trong và ngoài ngân sách, trong đó có 14 dự án trọng điểm. Nhiều dự án tạo điểm nhấn cho diện mạo đô thị Nha Trang như: Đường vành đai 2 và nút giao thông Ngọc Hội; nút giao thông kết nối khu sân bay Nha Trang, dự án Cầu Xóm Bóng, đập ngăn mặn trên sông Cái... Bên cạnh đó, thành phố đã đầu tư xây dựng hệ thống thoát nước nhằm giải quyết ô nhiễm môi trường và xử lý nước thải của thành phố một cách căn bản. Hiện nay, thành phố tập trung thu hút, sử dụng hiệu quả các nguồn lực phát triển trên cơ sở đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh; thành phố đã trình và được UBND tỉnh phê duyệt danh mục 47 dự án kêu gọi vốn đầu tư ngoài ngân sách, đây là cơ sở để thành phố kêu gọi các tổ chức, doanh nghiệp tiếp cận, tham gia đầu tư trên địa bàn.

Sau 15 năm lên đô thị loại I, thành phố Nha Trang đã khẳng định được vị thế của mình khi được lựa chọn là nơi tổ chức nhiều sự kiện quan trọng cấp quốc gia và quốc tế, điển hình là Hội nghị cấp cao APEC năm 2017; năm Du lịch quốc gia 2019 với chủ đề “*Nha Trang - Sắc màu của biển*”; Hội nghị Công bố quy hoạch và xúc tiến đầu tư tỉnh Khánh Hòa năm 2023; Hội nghị “*Kết nối Khánh Hòa với các đối tác quốc tế: khát vọng phát triển*”; Festival Biển Nha Trang - Khánh Hòa...

Cùng với sự chuyển mình ấn tượng của tỉnh Khánh Hòa, Nha Trang hiện đang là điểm sáng trên con đường phát triển ổn định và bền vững. Kinh tế phát triển ổn định, bộ mặt thành phố thay đổi nhanh chóng, cơ sở hạ tầng được quy hoạch, xây dựng và phát triển đồng bộ, định hình rõ nét là một trọng điểm dịch vụ - du lịch lớn của cả nước với nhiều dự án đầu tư quy mô lớn, nhiều thương hiệu khách sạn, khu vui chơi giải trí, trung tâm thương mại đẳng cấp thế giới, đã tạo ra hình ảnh thành

phổ văn minh, hiện đại.

Cùng với đó, Đảng bộ thành phố đặc biệt quan tâm nâng cao chất lượng công tác xây dựng Đảng, hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, đặc biệt quan tâm xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức nhất là đội ngũ cán bộ chủ chốt các cấp có phẩm chất, năng lực, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Công tác xây dựng chính quyền được quan tâm thường xuyên, trong đó tập trung đẩy mạnh công tác cải cách hành chính, nâng cao tinh thần, trách nhiệm, thái độ phục vụ của cán bộ, công chức, viên chức, gắn với trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, cơ quan, đơn vị. Hiện nay, Đảng bộ thành phố có 94 tổ chức cơ sở đảng với trên 14.654 đảng viên, trong đó đảng viên được đánh giá hoàn thành tốt nhiệm vụ bình quân hàng năm chiếm hơn 90%.

Có thể khẳng định rằng, 15 năm qua, thành phố Nha Trang đã có bước chuyển mình đầy ấn tượng. Dù có thời gian bị chững lại bởi ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, tuy nhiên, kinh tế - xã hội thành phố không ngừng phát triển, diện mạo đô thị ngày càng khang trang, sạch đẹp, đời sống vật chất, tinh thần của người dân không ngừng được cải thiện, nâng cao. Với vị thế là thành phố trung tâm, đầu tàu về kinh tế - xã hội của tỉnh, thành phố Nha Trang tiếp tục phát huy tối đa mọi nguồn lực, nhanh chóng khắc phục khó khăn, tạo thế và lực xây dựng Nha Trang trở thành đô thị hạt nhân, một trong 3 vùng động lực kinh tế - xã hội của tỉnh, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ Nghị quyết số 09-NQ/TW của Bộ Chính trị.

V. KHƠI DẬY KHÁT VỌNG PHÁT TRIỂN, Ý CHÍ VÀ NGHỊ LỰC VƯƠN LÊN, PHÁT HUY TIỀM NĂNG, THỂ MẠNH, TRANH THỦ THỜI CƠ, QUYẾT TÂM XÂY DỰNG THÀNH PHỐ NHA TRANG TRỞ THÀNH ĐÔ THỊ HẠT NHÂN CỦA TỈNH KHÁNH HÒA

Tròn một thế kỷ đã đi qua, trong bối cảnh chung với nhiều thuận lợi, khó khăn, thời cơ, thách thức đan xen, tuy nhiên với sự đoàn kết, quyết tâm cao, Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân thành phố Nha Trang đã thực hiện thắng lợi nhiều mục tiêu, nhiệm vụ rất quan trọng, tạo nên những chuyển biến tích cực trên các lĩnh vực phát triển kinh tế - xã hội và đời sống nhân dân. Tình hình chính trị - xã hội ổn định, kinh tế của thành phố vẫn duy trì được tốc độ tăng trưởng khá. Các hoạt động sản xuất kinh doanh, du lịch, dịch vụ trên địa bàn đa dạng, phong phú, đóng góp tích cực vào sự phát triển kinh tế - xã hội của thành phố và cả tỉnh. Công tác quản lý quy hoạch, xây dựng và quản lý, chỉnh trang đô thị được tập trung lãnh đạo, chỉ đạo điều hành có nhiều hiệu quả; công tác an sinh xã hội, an dân được đặc biệt quan tâm, đời sống vật chất và tinh thần của người dân ngày một nâng cao. Nha Trang hiện đang là đô thị năng động bậc nhất của khu vực Nam Trung Bộ và Tây Nguyên. Diện mạo của thành phố ngày càng khang trang, hiện đại, xứng tầm là đô thị loại I của tỉnh và

là một trong những trung tâm du lịch - nghỉ dưỡng, nơi tổ chức các sự kiện tầm cỡ quốc gia và quốc tế, điểm đến an toàn của du khách trong và ngoài nước.

Bên cạnh đó, công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị được lãnh đạo triển khai thực hiện đồng bộ và hiệu quả. Những kết quả thiết thực trong việc triển khai học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, gắn với thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, khóa XII) về xây dựng, chỉnh đốn Đảng đã góp phần ngăn chặn tiêu cực, sai phạm, ổn định tư tưởng, tạo sự đồng thuận trong toàn Đảng bộ và nhân dân. Thành phố cũng đã làm tốt công tác quy hoạch, tạo nguồn, bố trí sử dụng cán bộ có chất lượng, bảo đảm tính kế thừa; bộ máy hành chính được tinh gọn một bước, hoạt động hiệu lực, hiệu quả hơn.

Những kết quả quan trọng mà thành phố Nha Trang đạt được trong suốt chặng đường một thế kỷ qua đã đóng góp rất lớn vào sự phát triển chung của cả tỉnh; đồng thời, tạo ra những tiền đề, cơ sở vững chắc để tiếp tục xây dựng và phát triển Nha Trang, góp phần thực hiện mục tiêu đến năm 2030 đưa tỉnh Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương trên cơ sở phát huy cao độ tiềm năng và lợi thế về biển, là đô thị thông minh, bền vững, bản sắc và kết nối quốc tế; là trung tâm dịch vụ, du lịch biển quốc tế; là một cực tăng trưởng, trung tâm của khu vực duyên hải Nam Trung Bộ, Tây Nguyên và cả nước về kinh tế biển, công nghiệp công nghệ cao, khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo, đào tạo nguồn nhân lực và chăm sóc sức khỏe chất lượng cao; là nơi nhân dân có mức sống cao, hiền hòa và hạnh phúc; tổ chức đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện; quốc phòng, an ninh và chủ quyền biển, đảo được bảo đảm vững chắc... Đến năm 2045, Khánh Hòa là đô thị thông minh, bền vững, bản sắc, ngang tầm khu vực Châu Á; là hình mẫu của sự gắn kết giữa phát triển kinh tế - xã hội với bảo đảm quốc phòng, an ninh; là thành phố đáng sống, nơi nhân dân có mức sống cao, hiền hòa và hạnh phúc; tổ chức đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện; quốc phòng, an ninh và chủ quyền biển, đảo được bảo đảm vững chắc; là một trong những địa phương đi đầu trong bảo vệ môi trường và việc thực hiện phát thải khí nhà kính về mức không... như Nghị quyết số 09-NQ/TW, ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị đã đề ra.

Nhằm phát huy những kết quả đạt được, đề ra mục tiêu, giải pháp phát triển thành phố trong những năm tiếp theo, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố Nha Trang lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020 - 2025 đã xác định: Tập trung nguồn lực, từng bước phát triển vùng kinh tế Nha Trang theo định hướng của tỉnh. Khai thác tốt mọi tiềm năng, lợi thế của thành phố để đẩy mạnh phát triển kinh tế, xã hội. Tiếp tục đổi mới cơ cấu kinh tế theo hướng: *Du lịch, thương mại - dịch vụ, công nghiệp, nông nghiệp*. Phát triển kinh tế bền vững, các loại hình tăng trưởng kinh tế phải kết hợp khai thác hiệu quả tài nguyên thiên nhiên và bảo vệ môi trường, bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử, văn hóa. Quản lý tốt quy hoạch đô thị, từng bước xây dựng kết cấu hạ tầng đô thị đồng bộ, hiện đại, hình thành các khu đô thị mới đa chức năng

phù hợp với yêu cầu phát triển thành phố trong tương lai. Nâng cao chất lượng các lĩnh vực: giáo dục, chăm sóc sức khỏe nhân dân, phát triển văn hóa, nâng cao ý thức cộng đồng, giải quyết việc làm, triển khai tốt các chính sách an sinh xã hội... đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững thành phố. Đồng thời, chăm lo công tác xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh với nhiệm vụ trung tâm là phục vụ sự phát triển và phục vụ nhân dân. Phát huy dân chủ và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân. Giữ vững ổn định chính trị và trật tự an toàn xã hội, bảo đảm an ninh, quốc phòng.

Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII, nhiệm kỳ 2020 - 2025 đã xác định xây dựng Nha Trang là vùng trọng điểm về kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, khoa học, đào tạo nguồn nhân lực, là một trong 3 vùng động lực phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Trong chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 09-NQ/TW của Bộ Chính trị, Tỉnh ủy cũng xác định xây dựng, phát triển thành phố Nha Trang trở thành đô thị hạt nhân của tỉnh Khánh Hòa, là đầu mối giao lưu và hội nhập quốc tế; xây dựng khu vực thành phố Nha Trang và vùng phụ cận tập trung phát triển các ngành công nghiệp kỹ thuật cao như điện tử, tin học, công nghệ vật liệu mới; đưa thương hiệu du lịch Nha Trang - Khánh Hòa trở thành điểm đến hàng đầu trên bản đồ du lịch quốc tế.

Để đạt được mục tiêu xây dựng thành phố Nha Trang ngày càng văn minh, hiện đại, giữ vai trò đầu tàu về kinh tế, xã hội, trở thành trung tâm du lịch lớn của khu vực và thế giới, thành phố cần tiếp tục phát huy có hiệu quả những tiềm năng, lợi thế hiện có, tranh thủ và huy động tối đa mọi nguồn lực của Trung ương, của tỉnh và nhân dân để tạo sự bứt phá trong bước phát triển tới. Tại Hội nghị sơ kết giữa nhiệm kỳ thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020 - 2025, Đảng bộ thành phố đề ra các giải pháp cụ thể sau:

Về kinh tế, thành phố phấn đấu tỷ lệ tăng doanh thu dịch vụ du lịch: 10%/năm; tổng mức bán lẻ hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng: 105.000 tỷ đồng; tỷ lệ tăng giá trị sản xuất công nghiệp trên địa bàn: 7% (trong đó, tỷ lệ tăng giá trị sản xuất công nghiệp do thành phố quản lý: 12%); tỷ lệ tăng giá trị sản xuất nông, lâm, thủy sản: từ 3% đến 4%. Thu ngân sách nhà nước trên địa bàn: 2.500 tỷ đồng (trong đó, thu công thương nghiệp ngoài quốc doanh: 1.018 tỷ đồng). Tổng vốn đầu tư công 5 năm: 2.800 tỷ đồng

Về văn hóa - xã hội, phấn đấu tỷ lệ trường công lập đạt chuẩn quốc gia: 60%; tỷ lệ trẻ em dưới 05 tuổi suy dinh dưỡng: dưới 8%; tỷ lệ trẻ em dưới 01 tuổi được tiêm chủng đầy đủ: 95%; tỷ lệ dân số tham gia bảo hiểm y tế: 95%; tỷ lệ lao động tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc: 66%; tỷ lệ lao động tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện: 3%; tỷ lệ lao động tham gia bảo hiểm xã hội thất nghiệp: 60%; số người lao động có việc làm tăng bình quân: 4.350 người/năm; tỷ lệ hộ nghèo: dưới 0,3%; tỷ lệ

lao động qua đào tạo: 85%; tỷ lệ hộ gia đình văn hóa: 85%; tỷ lệ thôn, tổ dân phố đạt tiêu chuẩn văn hóa: 70%; số xã đạt tiêu chí nông thôn mới nâng cao: từ 01 đến 02 xã (trong đó có 01 xã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu).

Về tài nguyên, môi trường, phân đầu tỷ lệ dân số sử dụng nước hợp vệ sinh: 100%; tỷ lệ cơ sở sản xuất kinh doanh đạt tiêu chuẩn môi trường: 100%; tỷ lệ che phủ rừng: 14%.

Về xây dựng Đảng, phân đầu tỷ lệ tổ chức cơ sở đảng hoàn thành tốt nhiệm vụ trở lên: 85%; tỷ lệ đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ trở lên: 85%; kết nạp đảng viên mới: 1.000 đảng viên (trong đó, doanh nghiệp tư nhân: 80 đảng viên; độ tuổi thanh niên: 60%). Tỷ lệ các đoàn thể chính trị - xã hội đạt vững mạnh trở lên: 100%.

Để đạt được các mục tiêu trên, đồng thời góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết số 09-NQ/TW, ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị, Đảng bộ thành phố xác định tập trung lãnh đạo, chỉ đạo hoàn thành 04 chỉ tiêu về kinh tế - xã hội, duy trì, phân đầu hoàn thành mức cao nhất 25 chỉ tiêu đã đạt và vượt kế hoạch. Trong đó, tiếp tục chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng: *Du lịch, thương mại - dịch vụ, công nghiệp, nông nghiệp*. Huy động các thành phần kinh tế tham gia lĩnh vực thương mại - dịch vụ, tạo điều kiện thuận lợi để người kinh doanh an tâm đưa vốn vào đầu tư. Khuyến khích các nhà đầu tư vào các xã ngoại thành Nha Trang, nhanh chóng đưa khu vực nông thôn hòa nhập với thành phố. Củng cố và văn minh hóa các chợ truyền thống phục vụ dân sinh ở vùng ven đô và nông thôn. Tiếp tục xây dựng nông nghiệp sinh thái và phát triển bền vững. Phát triển nuôi trồng thủy sản gắn liền với bảo vệ môi trường sinh thái, bảo vệ tái tạo nguồn lợi thủy sản, phòng chống dịch bệnh cho các đối tượng nuôi theo hướng thực hiện nhanh công nghiệp hóa, hiện đại hóa nuôi trồng thủy sản. Khuyến khích các cơ sở sản xuất tiểu thủ công nghiệp đầu tư đổi mới thiết bị, áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất để nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, giảm chi phí sản xuất, nâng cao hiệu quả và sức cạnh tranh trên thị trường. Thực hiện tốt các biện pháp quản lý thuế và khai thác nguồn thu.

Tiếp tục quan tâm, thực hiện có hiệu quả các chỉ tiêu, nhiệm vụ phát triển văn hóa - xã hội; quản lý tốt các hoạt động văn hóa - du lịch trên địa bàn; thúc đẩy chuyển đổi số toàn diện, phát triển chính quyền số, kinh tế số, xã hội số. Tập trung triển khai hiệu quả Kế hoạch chuyển đổi số thành phố Nha Trang giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030 tại Quyết định số 526/QĐ-UBND, ngày 25/5/2022 của UBND thành phố. Tiếp tục triển khai Đề án 06/QĐ-TTg, ngày 06/01/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ việc chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030. Triển khai thực hiện Đề án “*Xây dựng thí điểm mô hình đô thị thông minh tại thành phố Nha Trang*” sau khi UBND tỉnh phê duyệt. Duy trì 07 xã đạt chuẩn nông thôn mới, phân đầu 01 xã đạt tiêu chí nông thôn mới kiểu mẫu.

Cùng với đó, tiếp tục triển khai đồng bộ, hiệu quả nhiệm vụ trên các lĩnh vực quản lý đô thị, tài nguyên và môi trường. Thực hiện kiên quyết, kiên trì, đồng bộ, có hiệu quả Nghị quyết số 18-NQ/TU, ngày 28/4/2022 của Thành ủy về “*tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác quản lý đất đai, khoáng sản, trật tự xây dựng và trật tự mỹ quan đô thị*”. Nâng cao trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền địa phương trong công tác quản lý trật tự an toàn giao thông, mỹ quan đô thị, xây dựng. Kiên quyết đình chỉ thi công, tháo dỡ công trình xây dựng sai phép, trái phép để đảm bảo tính nghiêm minh của pháp luật. Đẩy nhanh tiến độ giải ngân vốn đầu tư công, tiến độ thực hiện các dự án trọng điểm của thành phố như xây dựng mới Trung tâm hành chính thành phố, Cầu Phú Kiểng, Trường THCS Thái Nguyên, cơ sở hạ tầng khu tái định cư Vĩnh Trung - Vĩnh Thái, Vĩnh Trung - Vĩnh Hiệp, tiếp tục triển khai thực hiện các đề án đã được phê duyệt...

Triển khai quy hoạch sử dụng đất đến năm 2030 và kế hoạch sử dụng đất năm đầu của quy hoạch sử dụng đất thành phố Nha Trang theo Quyết định số 2978/QĐ-UBND, ngày 31/10/2022 của UBND tỉnh Khánh Hòa. Chỉ đạo UBND các xã, phường tăng cường quản lý sử dụng quỹ đất công trên địa bàn. Xây dựng kế hoạch sử dụng đất hàng năm phù hợp với quy hoạch sử dụng đất, quy hoạch đô thị và quy hoạch có tính chất kỹ thuật, chuyên ngành. Tuyệt đối không để xảy ra tiêu cực khi lập mới hoặc điều chỉnh quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất. Tổ chức tốt việc công bố, công khai rộng rãi các kế hoạch, quy hoạch được duyệt, tăng cường công tác quản lý, kiểm tra, giám sát việc thực hiện quy hoạch đã được phê duyệt. Tiếp tục đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính trong lĩnh vực đất đai, thường xuyên rà soát tình trạng hồ sơ, đề xuất phương án đơn giản hóa thành phần hồ sơ, thời gian giải quyết, tạo thuận lợi tối đa cho tổ chức, công dân khi thực hiện thủ tục hành chính. Phấn đấu giảm tỷ lệ hồ sơ trễ hạn chung trong lĩnh vực đất đai xuống dưới 2%.

Tăng cường kiểm tra và xử lý nghiêm các trường hợp tự ý chuyển mục đích sử dụng đất, chuyển nhượng, chia tách thửa, san lấp mặt bằng, xây dựng công trình trái phép. Tăng cường chỉ đạo các đơn vị, chủ đầu tư đẩy nhanh tiến độ công tác bồi thường giải tỏa, giải phóng mặt bằng đối với các dự án trên địa bàn thành phố, đặc biệt chú trọng các dự án trọng điểm.

Bên cạnh đó, thành phố tiếp tục tăng cường công tác đảm bảo quốc phòng, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, phòng chống tội phạm và tệ nạn xã hội trên địa bàn thành phố. Huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân tham gia phong trào Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc. Chủ động nắm tình hình, thường xuyên theo dõi, đấu tranh phản bác các luận điệu xuyên tạc, thù địch, thông tin sai sự thật trên các nền tảng số. Đa dạng hóa các biện pháp tuyên truyền, định hướng dư luận, thông tin kịp thời, khách quan, chính xác, không để bị động trên mặt trận truyền thông...

Tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện có hiệu quả công tác xây dựng Đảng trên các lĩnh vực chính trị - tư tưởng, công tác tổ chức - cán bộ, dân vận, công tác kiểm tra - giám sát, thi hành kỷ luật Đảng; xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, thực hiện có hiệu quả các nghị quyết của Trung ương, Tỉnh ủy; làm tốt công tác nắm bắt và định hướng tình hình tư tưởng, dư luận xã hội. Tiếp tục nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ. Làm tốt công tác rà soát, bổ sung quy hoạch cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp; đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức; nâng cao chất lượng kết nạp đảng viên, rà soát, sàng lọc đưa những đảng viên không còn đủ tư cách ra khỏi Đảng theo tinh thần Nghị quyết số 21-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XIII). Chuẩn bị tốt công tác nhân sự cho Đại hội Đảng cấp cơ sở, cấp thành phố, nhiệm kỳ 2025 - 2030. Thực hiện có hiệu quả công tác dân vận của cấp ủy, chính quyền và hệ thống chính trị; đẩy mạnh phong trào thi đua “*Dân vận khéo*” trên các lĩnh vực; thực hiện tốt Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở; tăng cường đối thoại, tiếp xúc với nhân dân, kịp thời giải quyết nguyện vọng chính đáng, hợp pháp của nhân dân. Tập trung xử lý dứt điểm, kịp thời các vấn đề bức xúc liên quan trực tiếp đến đời sống nhân dân, các vụ khiếu kiện đông người, vượt cấp, kéo dài, tránh để hình thành và lan rộng các điểm nóng về an ninh, trật tự. Đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội, các hội quần chúng theo hướng có trọng tâm, thực chất, hiệu quả hơn. Quan tâm lựa chọn, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ làm công tác dân vận, Mặt trận và các đoàn thể đảm bảo tiêu chuẩn theo quy định.

Chủ động phát hiện dấu hiệu vi phạm của tổ chức đảng cấp dưới và đảng viên để kịp thời kiểm tra, kết luận. Chú trọng công tác giám sát thường xuyên, kịp thời phát hiện, chấn chỉnh những thiếu sót, khuyết điểm của tổ chức đảng, đảng viên; tập trung giám sát tổ chức đảng và đảng viên trong việc chấp hành các quy định, nguyên tắc của Đảng, nhất là nguyên tắc tập trung dân chủ, nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt đảng; việc chấp hành các kết luận kiểm tra, giám sát của tổ chức đảng cấp trên...

VI. MỘT SỐ BÀI HỌC KINH NGHIỆM

Một là, Cần tuyên truyền, nâng cao nhận thức, khơi dậy và phát huy ý chí tự lực, tự cường, khát vọng và quyết tâm biến thành động lực, mục tiêu, phương pháp hành động của cả hệ thống chính trị, mỗi cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trong xây dựng và phát triển thành phố văn minh, hiện đại. Trong đó, cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu, cán bộ chủ chốt các cấp phải trên tinh thần nêu gương, chủ động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm; bám sát mục tiêu, nhiệm vụ chính trị trong từng giai đoạn; quyết liệt trong lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành, tổ chức thực hiện nhiệm vụ có trọng tâm, trọng điểm; lấy hiệu quả, chất lượng công việc làm thước đo năng lực của tập thể, cá nhân. Đây chính là nguồn sức mạnh to lớn để toàn Đảng, toàn dân, toàn quân thành phố phát huy nội lực, tranh thủ ngoại

lực, vượt qua khó khăn, thách thức, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố lần thứ XVII, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII, Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII và Nghị quyết 09-NQ/TW, ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

Hai là, Bám sát sự lãnh đạo, chỉ đạo của Tỉnh ủy, UBND tỉnh, thực hiện cơ chế phối hợp đồng bộ, chặt chẽ với các sở, ngành của tỉnh. Phát huy tiềm năng, lợi thế, các nguồn lực vật chất, tinh thần, sức mạnh truyền thống văn hóa, con người Nha Trang - Khánh Hòa. Tăng cường hợp tác với các đơn vị Trung ương đứng chân trên địa bàn, các đối tác lớn trong và ngoài nước để tranh thủ sự hỗ trợ, nguồn lực đầu tư để phát triển thành phố nhanh và bền vững.

Ba là, Phát huy dân chủ xã hội và sức mạnh tinh thần đoàn kết toàn dân. Xử lý hài hòa mối quan hệ giữa phát triển kinh tế với quốc phòng, an ninh, đảm bảo an sinh xã hội và giữ gìn các giá trị văn hóa tinh thần của nhân dân, các giá trị đạo đức truyền thống, thuần phong mỹ tục của dân tộc. Vừa tôn trọng các lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân, vừa đề cao trách nhiệm xã hội, nghĩa vụ của công dân, đề cao ý thức sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật.

Bốn là, Chăm lo xây dựng Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội thành phố vững mạnh toàn diện trên các mặt, đặc biệt là xây dựng đội ngũ cán bộ chủ chốt các cấp ngang tầm nhiệm vụ, có phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống chuẩn mực, gương mẫu; có năng lực thực tiễn; có thái độ cầu thị, tinh thần trách nhiệm cao trước tập thể, trước nhân dân; chấp hành nghiêm kỷ luật, kỷ cương công vụ; có tinh thần đoàn kết, năng động, sáng tạo trong triển khai thực hiện nhiệm vụ được giao.

Năm là, Giữ vững nguyên tắc tập trung dân chủ trong Đảng, đề cao trách nhiệm cá nhân người đứng đầu cấp ủy, chính quyền trong lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành. Nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền và sức chiến đấu của Đảng, chăm lo giữ gìn sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng, trước hết là trong cấp ủy, ban thường vụ cấp ủy, đây là yếu tố có tính chất quyết định đảm bảo cho Đảng bộ thống nhất ý chí và hành động, vượt qua mọi khó khăn, thử thách để lãnh đạo thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ đề ra.

*

* *

Một thế kỷ trôi qua với biết bao thăng trầm, biến động của lịch sử, Đảng bộ, Chính quyền và Nhân dân thành phố Nha Trang đã vượt qua muôn vàn khó khăn thử thách, nỗ lực phấn đấu đưa thành phố phát triển toàn diện trên các mặt kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, góp

phần đáng kể vào sự phát triển chung của tỉnh Khánh Hòa. Những thành tựu đạt được trong suốt chặng đường 100 năm qua đánh dấu giai đoạn trưởng thành và phát triển mọi mặt của thành phố, tất cả đã tạo cho Nha Trang một sức hấp dẫn mới, một động lực phát triển mới trong tương lai không xa.

Phát huy kết quả đã đạt được, với tinh thần dân chủ, đoàn kết, năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, đồng thời phát huy tiềm năng, lợi thế, tranh thủ tối đa nguồn lực hỗ trợ của Trung ương, của tỉnh và toàn xã hội, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố sẽ tiếp tục khắc phục mọi khó khăn, quyết tâm xây dựng thành phố Nha Trang ngày càng giàu mạnh, hiện đại, văn minh, cuộc sống nhân dân ngày càng phồn vinh, hạnh phúc, xứng tầm là đô thị loại I, đô thị hạt nhân của tỉnh Khánh Hòa.

BAN TUYÊN GIÁO THÀNH ỦY NHA TRANG

PHỤ LỤC
MỘT SỐ KẾT QUẢ CHỦ YẾU VỀ KINH TẾ - XÃ HỘI
THÀNH PHỐ NHA TRANG (2009 - 2023)

TT	Chỉ tiêu	Đơn vị	2009	2019	2023
I	Chỉ tiêu kinh tế				
1	Giá trị sản xuất công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp	tỷ đồng	7.475	26.330	33.322
2	Giá trị sản xuất nông, lâm, thủy sản	tỷ đồng	-	2.547,83	2.625
3	Tổng mức bán lẻ hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng	tỷ đồng	-	50.107,2	53.954
4	Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn	tỷ đồng	996,954	5.360,73	1.913
5	Tổng chi ngân sách thành phố	tỷ đồng	564,164	1.535,03	1.829,563
6	Tổng vốn đầu tư công	tỷ đồng	179,615	246,67	389
II	Chỉ tiêu xã hội				
1	Tỷ lệ trường công lập đạt chuẩn quốc gia	%	22,6	49,5	63,5
2	Tỷ lệ trẻ em dưới 01 tuổi được tiêm chủng đầy đủ	%	95	92	95
3	Tỷ lệ trẻ em dưới 05 tuổi suy dinh dưỡng	%	-	8,46	7,79
4	Tỷ lệ hộ nghèo	%	6,25	0,44	0,08
5	Số lao động có việc làm tăng thêm	Người	-	5.600	7.242
6	Tỷ lệ lao động qua đào tạo nghề	%	-	55	93,86
7	Tỷ lệ hộ gia đình được công nhận gia đình văn hóa	%	-	91,5	94
8	Tỷ lệ thôn, tổ văn hóa	%	-	88,1	98
9	Tỷ lệ dân số tham gia BHYT	%	-	91,3	93,4
10	Tỷ lệ lao động tham gia BHXH bắt buộc	%	-	-	52,44
11	Tỷ lệ lao động tham gia BHXH tự nguyện	%	-	-	3,44
12	Tỷ lệ lao động tham gia BH thất nghiệp	%	-	-	50,49
III	Chỉ tiêu môi trường				
1	Tỷ lệ dân số sử dụng nước hợp vệ sinh	%	90	100	100
2	Trồng cây phân tán	cây	-	45.350	97.983
3	Tỷ lệ che phủ rừng	%	7,2	12,75	13,44